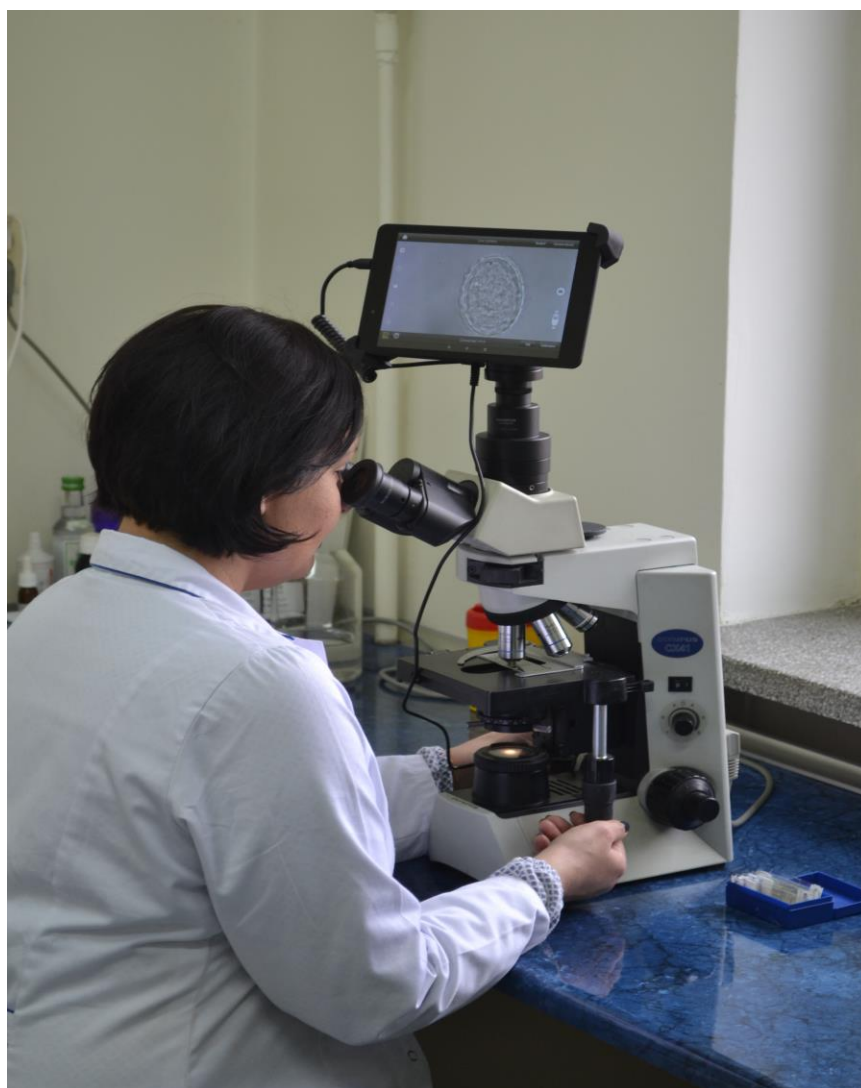

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO
POWIATU BUSKIEGO
ZA 2021 ROK**

Busko-Zdrój, marzec 2022

Państwowa Inspekcja Sanitarna działa na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2019r., poz. 59 z zm.), realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny radiacyjnej,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju realizuje wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną, także oświatowo-zdrowotną promującą zdrowie.

Działalność ukierunkowana jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, czuwaniem nad bezpieczeństwem żywności i wody oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych. Nadzorem objętych jest 71 125 mieszkańców powiatu buskiego (stan na 31.12.2020r.).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju nadzorując obiekty na terenie powiatu buskiego przeprowadził 2 568 kontroli, w tym 1 871 w zakresie przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, wydał 193 decyzje, nałożył 81 mandatów na kwotę 6 560zł. Oddział Laboratoryjny PSSE przeprowadził 3 884 badania laboratoryjne, w tym 379 oznaczeń chemicznych, 2 092 oznaczeń fizycznych i 6 629 oznaczeń mikrobiologicznych.

Przeprowadzone badania były wykorzystywane do oceny jakości zdrowotnej żywności, wody do spożycia, wód powierzchniowych wykorzystywanych jako kąpieliska, basenów, krytych pływalni oraz do oceny narażenia na czynniki szkodliwe na stanowiskach pracy.

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Busku-Zdroju wykonuje badania w zakresie:

- wody do spożycia, kąpielisk, pływalni i basenów
- zanieczyszczeń mikrobiologicznych żywności oraz oznaczania składników odżywczych w posiłkach
- zapylenia, hałasu, mikroklimatu, oświetlenia oraz zawartość substancji toksycznych na stanowiskach pracy
- badań diagnostycznych w kierunku chorób bakteryjnych, wirusowych i pasożytniczych. PSSE Busko-Zdrój nie wykonuje badań w kierunku zakażenia wirusem SARS-CoV-2.

Posiada akredytację i utrzymuje wysoki poziom jakości wykonywanych badań. W laboratorium został przeprowadzony w 2021 roku przez Polskie Centrum Akredytacji audit zgodnie z PN-EN-ISO/IEC 17025:2018-02, potwierdzający wiarygodność wykonywanych badań laboratoryjnych. Laboratorium posiada akredytację od 2005r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny realizuje zadania w ramach zintegrowanych systemów działających w Unii Europejskiej np. systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych (RASFF) oraz prowadzi monitoring jakości wody, nadzór epidemiologiczny, ocenę ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa żywności (przestrzegania zasad GMP, GHP, HACCP). W działalności kontrolnej udoskonalano wdrożony system jakości i jednolite procedury kontroli obiektów i urządzeń.

Wyniki działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Busku-Zdroju pozwalają na ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu buskiego, uwzględniającą istniejące oraz mogące się pojawić zagrożenia.

Przedstawiony „Stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu buskiego” został opracowany na podstawie informacji i materiałów własnych.

Informacje zawarte w niniejszej ocenie wskazują, iż bezpieczeństwo zdrowotne i sanitarne mieszkańców powiatu buskiego, pomimo epidemii związanej z wirusem SARS-CoV-2 pozostawało na dobrym poziomie.

OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU BUSKIEGO ZA 2021 ROK

Aktualne informacje dotyczące działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Busku-Zdroju znajdują się na stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-busko-zdroj

Niniejszą ocenę opracowano i przesyła się na podstawie art. 12a ust.3 Ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2019r., poz. 59 z zm.).

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Busku-Zdroju

Krzysztof Socha

SPIS TREŚCI	Str.
I. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO	6
II. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ	10
III. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	14
IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK	15
V. STAN SANITARNY PODMIOTÓW, W KTÓRYCH WYKONYWANA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA	21
VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY	24
VII. STAN SANITARNY PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA	30
VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	37
IX. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA	48
X. PODSUMOWANIE	57

I. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO

Zagrożenia związane z koronawirusem SARS-CoV-2 zaczęły pojawiać się w marcu 2020 r. Pierwszy przypadek zakażenia tym wirusem zarejestrowano w powiecie buskim 16 marca 2020 r.

W 2021 r. na terenie powiatu buskiego w okresie od stycznia do grudnia potwierdzono **3175 przypadków zakażenia wirusem SARS-CoV-2**. **335** osób spośród zakażonych było hospitalizowanych. Zarejestrowano **139** zgonów z powodu Coronavirusa z czego 113 osoby miały choroby współistniejące. W analogicznym czasie na terenie powiatu buskiego objęto kwarantanną **8 288 osób** i nadzorem epidemiologicznym **102 osoby**. Liczba zleconych testów PCR przez PPIS w Busku- Zdroju na terenie powiatu buskiego do wykonania przez laboratoria wynosiła w 2021 roku 212.

W miesiącach maj- wrzesień 2021r. sytuacja epidemiologiczna w zakresie zakażeń SARS-CoV-2 znacząco się poprawiła, odnotowywano niewielką liczbę zakażeń. Najtrudniejsza sytuacja w tym zakresie była w miesiącach: marzec - 890 potwierdzonych zachorowań na SARS-CoV-2, kwiecień – 632, listopad – 445, grudzień – 629.

Analogicznie w 2020 r. na terenie powiatu buskiego w okresie od marca do grudnia potwierdzono **1524 przypadki zakażenia wirusem SARS-CoV-2**. **102** osoby spośród zakażonych były hospitalizowane. Zarejestrowano **55** zgonów z powodu Coronavirusa z czego 43 osoby miały choroby współistniejące. W analogicznym czasie na terenie powiatu buskiego objęto kwarantanną **11 650 osób** i nadzorem epidemiologicznym **482 osoby**. Liczba zleconych testów PCR przez PPIS w Busku- Zdroju na terenie powiatu buskiego do wykonania przez laboratoria wynosiła w 2020 roku 4013. Należy zaznaczyć, iż ZOZ Busko-Zdrój oraz szpitale uzdrowiskowe i sanatoria miały możliwość zlecenia testów je zlecały. Od 02.09.2020 r. zlecenia testów również realizowali lekarze Podstawowej Opieki Zdrowotnej.

Choroby zakaźne wieku dziecięcego oraz choroby przenoszone drogą pokarmową w porównaniu do lat 2019-2010 w roku **2021** mieszczą się w średniej krajowej.

Pozostałe choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia objęte obowiązkiem zgłaszania i rejestracji pozostają na stałym niskim poziomie i mieszczą się w średniej krajowej.

W roku **2021** nastąpił **spadek** zachorowań na ospę wietrzną. W roku 2010 w powiecie buskim zarejestrowano **142** przypadki ospy wietrznej, natomiast w roku **2021** zarejestrowano **107** przypadki ospy wietrznej.

W **2021 r.** odnotowano **spadek** zachorowań wywołanych przez Salmonellę. W 2010 roku było ich 14, natomiast w **2021** odnotowano **11** zachorowań wywołanych przez Salmonellę.

przy zapadalności - w 2020 r. 19,06/100 tys. dla powiatu i 9,67/100 tys. w województwie świętokrzyskim i 13,73/100 tys. w kraju.

- w **2021 r.** 15,00/100 tys. dla powiatu i 10,00/100 tys. w województwie świętokrzyskim i 20,79/100 tys. w kraju.

W roku **2021** liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby (żółtaczkę zakaźną) typu B **wzrosła** w stosunku roku 2020. Podobnie nie odnotowano zachorowań na przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu C w **2021 r.** oraz roku 2020.

W **2021 r.** zarejestrowano 1 przypadek **WZW B** w powiecie buskim, w 2020 r. – nie zanotowano **żadnego** przypadku:

przy zapadalności - w 2020 r. 0,00/100 tys. dla powiatu i 0,32/100 tys. w województwie świętokrzyskim i 2,54/100 tys. w kraju.

- w **2021 r.** 1,40/100 tys. dla powiatu i 0,48/100 tys. w województwie świętokrzyskim i 3,98/100 tys. w kraju.

W 2020 roku w powiecie buskim nie zarejestrowano żadnego przypadku WZW C, w **2021 r. również – 0** przypadków:

przy zapadalności – w 2020 r. 0,00/100 tys. dla powiatu i 1,22/100 tys. w województwie świętokrzyskim i 2,42/100 tys. w kraju.

- w **2021 r.** 0,00/100 tys. dla powiatu i 0,48/100 tys. w województwie świętokrzyskim i 2,46/100 tys. w kraju.

Analizując współczynnik zapadalności na Boreliozę w latach 2010-2021 odnotowano **ten sam poziom** zachorowań w powiecie buskim w **2021 r.**

W 2020 w powiecie buskim zarejestrowano **16 przypadków** zachorowań na Boreliozę, w roku **2021** - również **16 przypadków**.

Zapadalność dla powiatu w 2020 r. – 14,00/100 tys. mieszkańców przy zapadalności w województwie świętokrzyskim 17,31/100 tys. mieszkańców i zapadalności w Polsce 32,63/100 tys. mieszkańców.

- w **2021 r.** – dla powiatu 14,05/100 tys. mieszkańców przy zapadalności w województwie świętokrzyskim 22,04/100 tys. mieszkańców i zapadalności w Polsce 32,40/100 tys. mieszkańców.

Wykonawstwo szczepień ochronnych wśród dzieci i młodzieży objętych Programem Szczepień Ochronnych jest nadzorowane przez Powiatową Inspekcję Sanitarną i jest na poziomie zadowalającym co ilustruje poniższe zestawienie w tabeli.

Ośrodki Zdrowia i Przychodnie realizują również Program Szczepień Zalecanych przy użyciu szczepionek odpłatnych.

Wykonawstwo szczepień ochronnych w rocznikach podlegających w 2021 roku zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych w powiecie buskim.

Szczepienie	Rocznik	Rodzaj szczepienia	Wykonawstwo w powiecie w 2021 r.	Analogiczne wykonawstwo w 2020r.
BCG	2021	Szczepienie noworodkowe	99,2%	99%
Szczepienie p/WZW B	2021	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	90,6 %	89,1%
	2020	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	98,4 %	100%
DTP (blonica, tężec, krztusiec)	2021	Szczepienie pierwotne	51,6%	46%
	2020	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	95,7%	97,8%
Hib (przeciwno Haemophilus influenzae typu b)	2021	Szczepienie pierwotne	51,6%	46%
	2020	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	95,7 %	97,8%
Zakażenia Streptococcus Pneumoniae	2021	Szczepienie pierwotne	59,6%	60,9%
	2020	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	96,3%	97,4%
Odra, świnka, różyczka	2020	Szczepienie pierwotne	82,2%	72,3 %
DTaP + Polio	2016	Szczepienie I przypominające	68,02%	74,9 %
Odra, świnka, różyczka	2012 (10 rok życia)	rewakcyjnacja	74,5%	75,38%
blonica + tężec + krztusiec (14 rok życia)	2008	Szczepienie II przypominające	83,3%	83 %
Td blonica + tężec (19 rok życia)	2003	Szczepienie III przypominające	73,03%	86,8%

Na terenie powiatu buskiego w 2016 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju prowadził 13 postępowań egzekucyjnych wobec rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci. W 2017 r. nastąpił wzrost liczby środowisk antyszczepionkowych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju

prowadził kolejnych **17** postępowań egzekucyjnych wobec rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci z czego w 2 przypadkach dzieci zostały zaszczepione.

W **2018 roku nastąpił ponowny wzrost liczby** rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju prowadził kolejnych **26** postępowań egzekucyjnych wobec rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci z czego w **10** przypadkach dzieci zostały zaszczepione, **6 postępowań zakończyło się wnioskiem o ukaranie** i wystawieniem tytułu wykonawczego. W pozostałych 10 przypadkach postępowanie jest w toku. W **2019 r.** zgłoszono **16 nowych środowisk antyszczepionkowych**. W **10** przypadkach dzieci zostały zaszczepione. Natomiast **5 postępowań zakończyło się wnioskiem o ukaranie** i wystawieniem tytułu wykonawczego. W 2020 r. nie zgłoszono nowych środowisk uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych. Sytuacja może mieć bezpośredni związek z epidemią SARS-CoV-2 . W **2021 r.** nie zgłoszono nowych środowisk uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych. Sytuacja może mieć bezpośredni związek z epidemią SARS-CoV-2 .

W **2021 roku nieznacznie spadła** liczba osób szczepionych przeciwko wściekliźnie ponarażeniowo . W roku 2020 było 13 osób szczepionych ponarażeniowo, natomiast w roku **2021** było **8 osób**.

Stały nadzór nad tymi osobami prowadzi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny.

ANALIZA ZACHOROWAŃ NA GRUŻLICĘ W LATACH 2020 - 2021

Lp.	ROK	Powiat buski	
		Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności
1.	2020	8	11,2
2.	2021	3	4,2
Liczba ludności w powiecie w 2020 r.		71 451	
Liczba ludności w powiecie w 2021 r.		71 125	

Współczynnik zapadalności na chorobą k = 100 000

Analizując współczynnik zapadalności i liczbę przypadków zachorowań na gruźlicę w latach 2020-2021 odnotowano **spadek** nowych zachorowań na gruźlicę w roku 2021 .

W **2021** roku zgłoszono do PPIS w Busku-Zdroju w meldunkach MZ-55, 8948 podejrzeń zachorowań na grypę, z czego hospitalizowano 7 osób. Wśród osób zgłoszonych w meldunkach MZ-55, **7374** to zachorowania wśród dzieci do lat 14.

II. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

1. Wprowadzenie

W roku sprawozdawczym na terenie **powiatu buskiego** nadzorem sanitarnym objęto **15** urządzeń tj. 14 wodociągów publicznych, posiadających własne ujęcia wody oraz 1 urządzenie lokalne funkcjonujące na terenie powiatu buskiego tj. wodociąg szpitala w Busku-Zdroju

Pod nadzorem PSSE w Busku-Zdroju znajdują się również 2 - sieci wodociągowe na terenie gminy Tuczępy zasilane przez ujęcia wody znajdujące się na terenie powiatu staszowskiego (ujęcie w Szydłowie oraz ujęcie w Staszowie).

Przedmiotem kontroli był stan sanitarny urządzeń wodnych, w tym w szczególności ujęć wody oraz jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach realizowanego monitoringu jakości wody.

2. Charakterystyka urządzeń do zaopatrzenia ludności w wodę

Na terenie powiatu buskiego w okresie sprawozdawczym kontrolowano 15 urządzeń posiadających własne ujęcia wody.

2.1. Wodociągi o produkcji < 100m³/d

- brak w ewidencji

2.2. Wodociągi o produkcji 101-1.000 m³/d (12 obiektów, 35,50 tys. ludności)

1. Ruczynów, gm. Busko Zdrój
2. Wolica, gm. Stopnica
3. Strzałów, gm. Stopnica
4. Podlasek, gm. Stopnica
5. Jurków, gm. Wiślica
6. Wójeczka, gm. Pacanów
7. Żabiec, gm. Pacanów
8. Nowy Korczyn, gm. Nowy Korczyn
9. Solec Zdrój, gm. Solec Zdrój
10. Kików, gm. Solec Zdrój
11. Piestrzec, gm. Solec Zdrój
12. Gorzakiew, gm. Gnojno

2.3. Wodociągi o produkcji 1.001-10.000m³/d (2 obiekt, 36,27 tys. ludności)

1. Wodociąg publiczny Busko Zdrój
2. Stary Korczyn, gm. Nowy Korczyn

2.4. Inne podmioty zaopatrujące w wodę

1. Wodociąg lok. Szpitala Busko-Zdrój (0,87 tys.)

2.5. Jakość wody do spożycia przez ludzi

Stan sanitarny urządzeń wodnych na zakończenie roku sprawozdawczego został oceniony jako dobry. W przypadkach gdy woda nie odpowiadała wymogom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju natychmiastowo wszczywał postępowanie administracyjne.

Na terenie powiatu buskiego w ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobrano do analizy laboratoryjnej z sieci wodociągowych – 111 prób wody.

Analizy urzędowej kontroli wody wykazały:

- Kwestionowaną jakość mikrobiologiczną wody w 8 przypadkach w 5 urządzeniach zbiorowego zaopatrzenia (wodociągi: Żabiec gm. Pacanów, Stary Korczyn gm. Nowy Korczyn, Podlasek gm. Stopnica, Wójcieszka gm. Pacanów, Gorzakiew gm. Gnojno)
- Kwestionowaną jakość fizykochemiczną wody (incydentalnie odnotowano podwyższony parametr chloroformu) w 1 urządzeniu zbiorowego zaopatrzenia oraz odnotowano zawyżone wartości parametru barwy i mętności również w 1 urządzeniu zbiorowego zaopatrzenia.

Tab 1. Ilość prób wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobranych do badania w poszczególnych gminach w ramach nadzoru sanitarnego (w rozbiciu na sieci wodociągowe) jak niżej:

Gmina (liczba prób)	Wodociąg	Monitoring kontrolny /badania podstawowe/	Monitoring przeglądowy /badania poszerzone/	Liczba prób kwestionowanych fiz-chem	Liczba prób kwestionowanych bakteriologicznie
Busko-Zdrój (14)	Busko-Zdrój	7	2	-	-
	Ruczynów	4	1	-	-
Gnojno (7)	Gorzakiew	6	1	-	1 x wynik nieprawidłowy bakterie coli
Nowy Korczyn (5)	Nowy Korczyn	4	1	1 x wynik nieprawidłowy Chloroform	-
Stary Korczyn (6)	Stary Korczyn (ujęcie)	5	1	1 x wynik nieprawidłowy barwa	1 x wynik nieprawidłowy Enterokoki

OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU BUSKIEGO ZA 2021 ROK

Gmina (liczba prób)	Wodociąg	Monitoring kontrolny /badania podstawowe/	Monitoring przeglądowy /badania poszerzone/	Liczba prób kwestionowanych fiz-chem	Liczba prób kwestionowanych bakteriologicznie
Pacanów (29)	Wójcieszka	10	1	-	5 x wynik nieprawidłowy <i>Enterokoki</i>
	Żabiec	17	1	-	7 x wynik nieprawidłowy <i>Enterokoki</i>
Solec-Zdrój (17)	Solec-Zdrój (Groczków)	6	1	-	-
	Piestrzec	4	1	-	-
	Kików	4	1	-	-
Stopnica (19)	Wolica	4	1	-	-
	Podlasek	8	1	-	3 x wynik nieprawidłowy <i>Enterokoki</i>
	Strzałków	4	1	-	-
Wiślica (5)	Jurków	4	1	-	-
Tuczepy (6)	Szydłów	4	-	-	-
	Staszów	2	-	-	-
Szpital Busko-Zdrój (3)	ZOZ Busko	3	-	-	-
RAZEM (111)		96	15	2	17

Na podstawie art. 5 ust. 1a ustawy z dnia 7 czerwca 2001r o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków – zarządcy wodociągów i przedsiębiorstwa wodociągowe prowadzili regularną kontrolę wewnętrzną jakości wody we własnych urządzeniach wodnych.

Zgodnie z § 21 ust.1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju dokonał oceny wszystkich wyników badań zrealizowanych zgodnie z ustalonym harmonogramem i przekazanych przez podmioty. Wszystkie nadzorowane wodociągi, w których woda była bezpieczna dla zdrowia ludzkiego, otrzymywały „oceny bieżące jakości wody” stwierdzające przydatność wody do spożycia.

W roku sprawozdawczym na podstawie wyników badań kontroli wewnętrznej zrealizowanych przez zarządców wodociągów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju kwestionował mikrobiologiczną jakość wody w 3 przypadkach w 3 urządzeniach zbiorowego zaopatrzenia tj:

- Wodociąg Busko-Zdrój (UW Szczaworyż),
- Wodociąg Solec-Zdrój gm. Solec Zdrój,
- Wodociąg Kików gm. Solec Zdrój.

W przypadku stwierdzenia przekroczeń parametrów wody w wodociągach, zarządcy podejmowali natychmiastowo działania naprawcze. Badania przeprowadzone powtórnie wykazywały poprawę jakości wody, tj. woda odpowiadała wymogom sanitarnym.

Stan sanitarny urządzeń zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę został oceniony na koniec roku jako dobry.

2.6. Ujęcia powierzchniowe

Na terenie powiatu znajdują się 2-ujęcia powierzchniowe wody na rzece Nidzie tj. ujęcie w Starym Korczynie oraz ujęcie w Nowym Korczynie.

Ujęcie wody w Nowym Korczynie zaopatruje w wodę całą gminę Nowy Korczyn. Ujęcie w Starym Korczynie zaopatruje sieci wodociągowe: na terenie powiatu Kazimierza Wielka: częściowo gminę Bejsce, całą gminę Opatowiec oraz miejscowości na terenie gmin Koszyce (pow. Proszowice) i Szczurowa (pow. Brzesko).

Kontroli poddawano jakość wody w rzece Nidzie, pobrano **2 próby** wody do badania w kierunku radiacji - nie kwestionowano jakości wody.

3. Badania ciepłej wody na obecność bakterii legionella. Jakość ciepłej wody użytkowej.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Busku-Zdroju w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego „ciepłej wody użytkowej” wykonuje badań pod kątem występowania bakterii *Legionella sp.* w przedsiębiorstwach podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarym i całodobowym świadczenia zdrowotne.

Na terenie powiatu buskiego Państwowa Inspekcja Sanitarna pobrała do badania **78** prób ciepłej wody w **20** obiektach - podmiotach leczniczych - nadzorowane przez PPIS w Busku-Zdroju.

Jakość ciepłej wody we wszystkich kontrolowanych obiektach nie budziła zastrzeżeń sanitarnych, bakterii *Legionella sp.* – nie wykryto.

4. Wnioski

Na nadzorowanym terenie (powiat buski) w ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi pobrano do analizy laboratoryjnej z sieci wodociągowych - **111** prób wody (96 prób w ramach monitoringu kontrolnego - parametry z gr. A i 15 w ramach monitoringu przeglądowego - parametry z gr. B).

W ramach sprawowanego nadzoru nad urządzeniami wodnymi w **powiecie buskim** w roku sprawozdawczym 2021r. wydano:

- 1) 11 decyzji merytorycznych – unieruchomienia wodociągów,
- 2) 11 decyzji merytorycznych – uruchomienia wodociągów (przydatność do spożycia),
- 3) 9 decyzji opłatowych za ponadnormatywne wyniki wody.

Na terenie powiatu buskiego występuje pełne uzbrojenie terenu w sieci wodociągowe, wszystkie gminy są zwodociągowane (występują pojedyncze gospodarstwa nieposiadające przyłączy wody, bo nie chcą korzystać z publicznego zaopatrzenia w wodę lub względy techniczne nie pozwoliły na wykonanie przyłączy).

III. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w PPSE w Busku-Zdroju realizuje profilaktykę w zakresie ochrony zdrowia ludzi:

- wykonywał kontrole obiektów budowlanych (etap dopuszczenia obiektu do użytkowania),
- uzgadniał projekty budowlane (etap poprzedzający wydanie pozwolenia na budowę, zmianę sposobu użytkowania, zgłoszenie robót itp.),
- uczestniczył w procesie postępowania w sprawie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (brak lub potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i uzgadnianie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach).

Podczas pracy nad w/w tematyką zwracano szczególną uwagę na następujące zagadnienia:

- ochronę ludzi przed nadmiernym oddziaływaniem czynników środowiska pracy (hałas, zanieczyszczenie powietrza, promieniowanie elektromagnetyczne) poprzez egzekwowanie rozwiązań technicznych i odpowiednich materiałów budowlanych w celu dotrzymania normatywnych wartości dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- właściwą gospodarkę wodno-ściekową (zaopatrzenie ludności w wodę do picia o odpowiednich parametrach),
- prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych, w tym pochodzenia medycznego, w sposób nie zagrażający życiu i zdrowiu ludzi,
- ochronę ludzi przez uciążliwościami środowiskowymi w miejscu zamieszkania poprzez egzekwowanie skutecznych rozwiązań z zakresu ochrony środowiska.

Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

W 2021 roku wydano 64 opinie na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko. Opinie obejmowały uzgadniania przedsięwzięcia na etapie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji mogących oddziaływać na środowisko – (7 stanowisk) oraz postępowań w sprawie braku lub potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (57 stanowisk).

Uzgadnianie dokumentacji projektowych

W 2021 roku wydano ogółem 13 opinii o dokumentacjach projektowych. Analiza opiniowanych dokumentacji projektowych wskazuje, iż główne uchybienia w rozwiązaniach projektowych dotyczyły błędów w zakresie zapewnienia właściwych warunków wymiany i czystości powietrza w obiektach.

Stwierdza się, że zastrzeżenia wnoszone do przedkładanych rozwiązań projektowych wynikały głównie z niezajomości przez projektantów przepisów, w tym techniczno-budowlanych (Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie

warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie /tekst jednolity Dz. U z 2019r., poz. 1065 ze zm./) oraz wymagań sanitarno-higienicznych określonych dla poszczególnych rodzajów obiektów.

Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych

W 2021 roku wydano 52 opinie w zakresie stwierdzenia zgodności wykonania obiektów wg projektu budowlanego.

W 28 przypadkach stanowiska zajęto na podstawie przeprowadzonych oględzin, w pozostałych przypadkach na podstawie przedłożonej dokumentacji z ograniczoną czynnością kontrolną w terenie.

Podczas odbiorów spotkano się w większości przypadków z inwestycjami dobrze przygotowanymi do czynności odbiorowych pod względem wykonawczym (prace zakończone, zgodność wykonawstwa z dokumentacją projektową) oraz formalnym (wpis do dziennika budowy, odbiory techniczne wewnętrzne, badania i pomiary, itd.). Tym niemniej zdarzały się obiekty, na których stwierdzono nieprawidłowości pod względem funkcjonalnym oraz sanitarno-technicznym. Uchybienia stwierdzone podczas oględzin usuwane były do momentu wydania stanowiska.

Stanowiska inne na etapie rozpoczęcia nowej działalności i pozostałych etapach procesu inwestycyjnego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju wydawał opinie sanitarne na etapie rozpoczęcia nowej działalności w ilości 18 w zakresie:

- pracy merytorycznej sekcji (opinie sanitarne dla obiektów szkolnych, przedszkolnych, żłobka, placówki opiekuńczo-wychowawczej, opinie o lokalu wprowadzającym do obrotu artykuły zielarskie, opinie dla obiektu obrotu bronią i amunicją, opinie o spełnieniu wymogów lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal w którym ma być prowadzone izolatorium)
- związane z ze stanem epidemii w kraju.

Postępowania administracyjne

Sekcja Nadzoru Zapobiegawczego prowadziła na terenie powiatu buskiego 6 postępowań w zakresie kar za naruszenia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID 19 . Nałożono 2 kary pieniężne administracyjne na łączną kwotę 1 500 zł.

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK

1. Wprowadzenie

Obiekty użyteczności publicznej są charakterystyczną grupą z uwagi na swoją różnorodność. Kryteria oceny ich stanu sanitarno-porządkowego i sanitarno-technicznego zależą od charakteru obiektu, jego dostępności dla osób z zewnątrz oraz rodzaju świadczonych usług.

W grupie obiektów użyteczności publicznej, główny nacisk położono na ustępy publiczne i obiekty usługowe (kontrole zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy

biologicznej, w tym szczególnie solaria) oraz hoteli i obiektów wczasowo-turystycznych. Ponadto kontrolowano obiekty sportowe, tereny rekreacyjne oraz inne obiekty użyteczności publicznej.

2. Stan sanitarny wybranych obiektów i urzędzeń

2.1. Ustępy publiczne

Na terenie powiatu buskiego znajduje się 7 ustępów publicznych (w roku sprawozdawczym skontrolowano 3):

1. Ustęp publiczny w Busku Zdroju przy ul. Kopernika/Kościuszki
2. Ustęp publiczny w Busku Zdroju w Parku Zdrojowym
3. Ustęp publiczny w Busku-Zdroju ul. 1-go Maja
4. Ustęp publiczny Wiślica
5. Ustęp publiczny Stopnica
6. Ustęp publiczny Nowy Korczyn
7. Ustęp publiczny Pacanów

Obiekty te działają cały rok, za wyjątkiem ustępu publicznego w Parku Zdrojowym w Busku-Zdroju (czynny w sezonie letnim).

Kontrolowane obiekty posiadają ściany i posadzki o powierzchniach zmywalnych odpornych na działanie wilgoci. Pomieszczenia wentylowane. Dezynfekcja pomieszczeń i urzędzeń prowadzona prawidłowo. W roku sprawozdawczym oceniono bieżący stan sanitarny kontrolowanych ustępów publicznych, jako stan niebudzący zastrzeżeń, obiekty funkcjonowały z zachowaniem reżimu sanitarnego i przestrzeganiem wymogów zawartych w przepisach prawa.

2.2 Obiekty pomocy społecznej

Liczba obiektów w ewidencji ogółem- 12 (skontrolowano 6)

- a) Domy pomocy społecznej – 6
 - DPS Słupia gm. Pacanów,
 - DPS Świniary gm. Solec-Zdrój,
 - DPS Rataje Słupskie gm. Pacanów,
 - DPS Zborów gm. Solec-Zdrój ze złym stanem sanitarno-technicznym
 - DPS Gnojno gm. Gnojno,
 - Dom Pomocy Rodzinnej „VENA” Skotniki Duże 93 gm. Busko-Zdrój
- b) Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej - 1
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Świniarach gm. Solec-Zdrój
- c) Placówki zapewniające całodobową opiekę - 4
 - Hostel dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Świniarach przy DPS,
 - Schronisko dla Osób Bezdomnych i Zagrożonych Bezdomnością w Świniarach
 - Hostel „Nadzieja Rodzinie” w Janinie gm. Busko-Zdrój
 - Schronisko z usługami opiekuńczymi w Nizinach 66 A, 28-142 Tuczępy
- d) Noclegownie dla bezdomnych – 1
 - (Noclegownia dla bezdomnych MGOPS w Busku –Zdroju)

W roku sprawozdawczym skontrolowano **6** spośród wyżej wymienionych obiektów pomocy społecznej (prowadzono 8 kontroli).

Na **2** obiekty zostały nałożone 3 decyzje administracyjne:

- DPS Zborów gm. Solec-Zdrój
- Dom Pomocy Rodzinnej „VENA” Skotniki Duże 93 gm. Busko-Zdrój – **zalecenia wykonano**.

Określono terminem wykonania zaleceń. Zalecenia dotyczyły m.in. stanu technicznego posadzek, odnowienia wskazanych pomieszczeń, ścian w ciągach komunikacyjnych oraz stolarki drzwiowej, ścian i sufitów w pomieszczeniach ogólnodostępnych, stanu sanitarnego grzejników i kabiny prysznicowej.

Wydane zalecenia są terminowo realizowane.

2.3 Obiekty hotelarskie

W roku sprawozdawczym nadzorem objęto obiekty hotelarskie, całoroczne tj. hotele, motele, pensjonaty oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie m.in. pokoje gościnne. Skontrolowano:

- 4 hotele
- 3 pensjonaty
- 1 obiekt typu kwatery prywatne / pokoje gościnne

Skontrolowane obiekty w okresie sprawozdawczym oceniono, jako odpowiadające wymogom sanitarnym.

Sytuacja wystąpienia pandemii spowodowała ograniczenia działalności obiektów hotelarskich, przestrzegano określonych limitów gości/turystów jak również obiekty funkcjonowały z zachowaniem reżimu sanitarnego i przestrzeganiem wymogów zawartych w przepisach prawa.

2.4. Zakłady fryzjerskie kosmetyczne i odnowy biologicznej

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad obiektami usługowymi tj. zakładami fryzjerskimi, salonami kosmetycznymi, tatuażu, odnowy biologicznej oraz innymi zakładami świadczącymi łącznie więcej niż jedną z usług.

W 2021r. na terenie powiatu buskiego dokonywano kontroli sanitarnych **16** zakładów.

Wydano 1 decyzję uchylającą w całości postępowanie administracyjne dla jednego spośród obiektów kontrolowanych.

W związku ze stanem epidemii w kraju inspekcja sanitarna w obiektach usługowych przeprowadzała kontrole (oceniała i weryfikowała) przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakresie prowadzonej działalności w tym stosowanych obostrzeń w czasie pandemii oraz związanych z nią nakazów i zakazów.

Sprawdzano m.in. zapewnienie:

- bezpieczeństwa pracowników i klientów salonu,
- bezpieczeństwa w salonie,
- procedur zapobiegawczych w przypadku podejrzenia zakażenia koronawirusem pracownika
- procedur postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia u klienta.
- właściwej dezynfekcji przyborów fryzjerskich,

- sterylizacji narzędzi kosmetycznych z uwagi na zagrożenie przeniesienia zakażeń,
- ważności środków,
- magazynowania bielizny stosowanej w zakładzie i postępowanie z nią.

Wypełniano listy kontrolne, tzw. checklisty. Wszystkie obiekty oceniono, jako dobre.

2.5. Obiekty komunikacji publicznej

Przeprowadzono kontrolę sanitarno-techniczną Dworca PKS w Busku Zdroju. Obiekt dostosowany dla osób niepełnosprawnych, wyposażony w instalacje wodociągową, kanalizację i klimatyzację – stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

2.6. Cmentarze

W roku sprawozdawczym 2021 skontrolowano 3 obiekty cmentarne. Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

2.7. Domy przedpogrzebowe

Na terenie powiatu buskiego znajdują się 3 domy przedpogrzebowe. Skontrolowano wszystkie. Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

W roku sprawozdawczym nadzorem objęto nowy obiekt tj. Domu pogrzebowy w Stopnicy. Dom pogrzebowy położony w centralnej części na cmentarzu w Stopnicy. Obiekt spełnia wymogi sanitarno-techniczne dla domów pogrzebowych, przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Posiada pomieszczenia do przechowywania zwłok wyposażone w dwa urządzenia chłodnicze.

2.8. Inne obiekty użyteczności publicznej

Oprócz w/w grup obiektów nadzorem PSSE w Busku-Zdroju obejmuje: tereny rekreacyjne, do których zalicza się place zabaw z piaskownicami, parki i zieleńce, zakłady prowadzące obrót produktami naftowymi, przystanki, obiekty sportu i kultury.

W roku sprawozdawczym kontrolowano i oceniono **20** obiektów:

- 3 stacje paliw
- 2 pralnie
- 1 obiekt sportowy – *obiekt nadal oceniono, jako zły*
- 2 kontrole przystanków na terenie gm. Busko-Zdrój, Wiślica
- 1 obiekt kultury
- 4 parki/zieleńce
- 5 kontroli piaskownic
- 2 kontrole interwencyjne dotyczące m.in. nieprawidłowej gospodarki odpadami, przestrzegania zasad nakazów i zakazów w czasie pandemii.

W roku sprawozdawczym w dalszym ciągu 2 obiekty użyteczności publicznej oceniono, jako złe pod względem sanitarno-technicznym, wydano **2 decyzje merytoryczne przedłużające termin wykonania zaleceń:**

- Stadion w Pacanowie
- Siedziba Urzędu Miasta i Gminy w Wiślicy

2.9. Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpeli i baseny kąpielowe

– Stan sanitarny Kąpielisk:

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu buskiego zorganizowano:

- Kąpielisko w miejscowości Radzanów gm. Busko-Zdrój.

Sezon kąpielowy na rok 2021 został określony Uchwałą Nr XXXIII/385/2021 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 29 kwietnia 2021r. w sprawie wykazu kąpielisk na terenie Gminy Busko-Zdrój na rok 2021. W uchwale określono również czas korzystanie z kąpieliska w okresie od 14 czerwca 2021r. do 31 sierpnia 2021r. W dniu 02.06.2021r. jako organizator kąpieliska Radzanów tj. Buski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Busku-Zdroju - pismem znak: TG.222.2.33.2021 dokonał zmiany terminu uchwalonego sezonu – tj. od **26.06.2021r.** do **25.08.2021r.**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju na bieżąco sporządzał oceny jakości wody w kąpielisku, które wydawane były za każdym razem po otrzymaniu sprawozdań z badań jakości wody zarówno z kontroli urzędowej jak i wewnętrznej. Łącznie wydano 4 bieżące oceny o jakości wody w kąpielisku.

W żadnej próbie wody w w/w sprawozdaniach z badań nie zostały odnotowane ponadnormatywne wartości parametrów określonych w załączniku nr 1 część B tabeli I kolumnie A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystanym do kąpeli (Dz.U. z 2019r. poz. 255).

Jakość wody w ocenach wydanych, w dniach			
Nr	Nr sprawozdania	Z dnia	Kontrola
1	LBW/115/1/21	21.06.2021r.	kontrola urzędowa
2	LBW/437/2/21	09.07.2021r.	kontrola wewnętrzna
3	LBW/516/2/21	22.07.2021r.	kontrola wewnętrzna
4	LBW/603/2/21	12.08.2021r.	kontrola wewnętrzna
spełniały wymagania, jakim powinna odpowiadać woda w kąpielisku			

Informacje o jakości wody w kąpielisku oraz o warunkach panujących na kąpielisku na bieżąco były umieszczane na stronie internetowej Serwisu Kąpieliskowego Głównego Inspektora Sanitarnego przez organizatora kąpieliska oraz uprawnionych przedstawicieli Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Busku-Zdroju.

Ponadto Organizator kąpieliska informacje o bieżącej jakości wody w kąpielisku umieszczał na tablicy informacyjnej na terenie kąpieliska.

– **Stan sanitarny Pływalni i basenów kąpielowych**

W ewidencji PSSE na terenie powiatu buskiego znajduje się 15-objektów kąpielowych.

- 5 obiektów kąpielowych krytych (całorocznych)
- 9 basenów rehabilitacyjnych krytych (całorocznych)
- 1 basen sezonowy kryto-odkryty w Stopnicy.

W związku z pandemią COVID-19 obiekty pływalni i basenów rehabilitacyjnych funkcjonowały zgodnie z obowiązującymi wymogami sanitarnymi oraz obowiązującymi obostrzeniami.

Zarządcy pływalni / basenów regularnie kontrolowali jakość wody w ramach kontroli wewnętrznej. Woda na pływalniach kontrolowana była zgodnie z ustalonym **harmonogramem**, natomiast baseny rehabilitacyjne w oparciu o wytyczne **instrukcji funkcjonalnych** obiektów.

W 2021r. powiecie buskim skontrolowano 8 obiektów pływalni/basenów (przeprowadzono 11 kontroli).

Łącznie na w/w obiekty PPIS w Busku-Zdroju wydał **13 decyzji**:

- 1 decyzja dotycząca przedłużenia terminu wykonania zaleceń,
- 5 decyzji dotyczące unieruchomienia działania niecek ze względu na złą jakość wody,
- 5 decyzji dotyczące przywracających działania niecek po poprawie jakości wody,
- 1 decyzje merytoryczna dot. stanu sanitarno-technicznego
- 1 decyzje opłatową.

W przypadku pogorszenia się jakości wody w nieckach basenowych PPIS w Busku-Zdroju bezzwłocznie informował zarządców za pomocą pism interwencyjnych / decyzji administracyjnym, nakazujących podjęcie działań naprawczych.

3. Wnioski

Priorytetem działań w okresie pandemii był monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, natomiast w obiektach użyteczności publicznej było przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakresie prowadzonej działalności w tym stosowanych obostrzeń w czasie pandemii oraz związanych z nią nakazów i zakazów.

Wydano **18 decyzji** na obiekty użyteczności publicznej. Na koniec roku sprawozdawczego bieżący stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej nie budził większych zastrzeżeń, nie stwierdzono uchybień stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia.

Nałożono **1 mandat karny**.

V. STAN SANITARNY PODMIOTÓW, W KTÓRYCH WYKONYWANA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

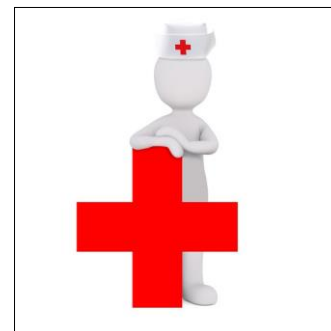
1. Szpitale

Na terenie powiatu buskiego, pod nadzorem PSSE w Busku Zdroju znajduje się 4 obiekty szpitalne (1-powiatowy, 1-specjalistyczny, 2-uzdrowiskowe).

W roku sprawozdawczym skontrolowano 1.

Obiekty szpitalne:

- 1) Szpital Powiatowy w Busku-Zdroju ul. Boh. Warszawy 67
- 2) Specjalistyczny Szpital Ortopedyczno-Rehabilitacyjny „Górka” ul. Dr Starkiewicza 1, Busko-Zdrój
- 3) Szpital Uzdrowiskowy „Włókniarz”, Busko Zdrój, ul. Rokosza 1
- 4) Szpital Uzdrowiskowy „Krystyna”, Busko Zdrój, ul. Rzewuskiego 3

W roku sprawozdawczym przestał funkcjonować oddział szpitala uzdrowiskowego tj. Szpital Uzdrowiskowy „Słowacki”, Busko Zdrój, ul.1-go Maja 33.

Dokonano kontroli interwencyjnej w Specjalistycznym Szpitalu Ortopedyczno-Rehabilitacyjnym „Górka” w Busku Zdrój. Interwencja dotyczyła m.in. postępowania z odpadami medycznymi w obiekcie. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Wskazane uchybienia w czasie kontroli zostały wykonane.

1.1. Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie w/w szpitale zaopatrywane w wodę przez wodociąg sieciowy Busko-Zdrój, jakoś wody odpowiada wymogom.

Ponadto Szpital Powiatowy w Busku-Zdroju ul. Boh. Warszawy 67 posiada własne ujęcie wody tj. wodociąg lokalny ZOZ (woda w badanym zakresie spełniała wymagania rozporządzenia).

1.2. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w zakresie postępowania z odpadami medycznymi. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi w kontrolowanym obiekcie szpitalnym – oceniono jako prawidłowe.

Odpady medyczne gromadzone są w pojemnikach lub workach w miejscu ich powstawania uwzględniając ich właściwości oraz sposób ich unieszkodliwiania. Przekazywane niezwłocznie do pomieszczenia lub urządzeń chłodniczych, z zachowaniem odpowiednich środków ostrożności.

1.3. Gospodarka bielizną szpitalną

Obiekty szpitalne w roku sprawozdawczym niekontrolowane w zakresie postępowania z bielizną szpitalną.

1.4. Prosektoria

Na nadzorowanym terenie znajduje się 1 Prosektorium przy Powiatowym Szpitalu w Busku-Zdroju. W roku sprawozdawczym skontrolowano obiekt. Wydano 1 decyzję merytoryczną dotyczącą stanu sanitarno - technicznego oraz 1 decyzję opłatową.

Termin wykonania zaleceń został ustalony.

Zalecenia wydane dotyczyły stanu sanitarno-technicznego stolarki drzwiowej, pomieszczenia z komorami chłodniczymi i pomieszczenia gospodarczego, jak również wózka do przewozu trumien oraz stołu sekcyjnego.

2. Sanatoria

Na terenie powiatu buskiego znajduje się 16 obiektów sanatoryjnych (w tym 11 w Busku Zdroju i 5 w Solcu-Zdroju).

Skontrolowano stan sanitarno-techniczny 3 obiektów:

- Sanatorium „Astoria”, Busko-Zdrój, ul. Starkiewicza 19 (2 kontrole interwencyjne)
- Sanatorium „Rafał”, Busko-Zdrój, ul. Topolowa
- Sanatorium „Zbyszko” Busko-Zdrój, ul. Parkowa 2

2.1. Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie sanatoria w Busku Zdroju zaopatrywane w wodę przez wodociąg sieciowy Busko-Zdrój, jakość wody odpowiada wymogom.

Sanatoria w Solcu-Zdroju zaopatrywane w wodę przez wodociąg Solec-Zdrój, natomiast „Łazienki – budynki Zakładu Przyrodoleczniczego” przez wodociąg sieciowy Stary Korczyn. Jakość wody zgodna z obowiązującymi wymogami.

2.2. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi w kontrolowanych obiektach sanatoryjnych prawidłowe, nie budzi zastrzeżeń. Postępowanie z odpadami medycznymi zgodne z opracowanymi procedurami.

Wywóz odpadów zapewniają firmy w ramach zawartych umów.

Odpady komunalne gromadzone w odpowiednich pojemnikach/kontenerach do czasu wywozu.

2.3 Gospodarka bielizną

We wszystkich kontrolowanych sanatoriach wydzielone są magazyny bielizny czystej i brudnej, postępowanie z bielizną nie budzi zastrzeżeń.

3. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne /przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie itp./

▪ Ośrodki zdrowia i przychodnie – 15, skontrolowano 6.

OZ Szczaworyż w roku sprawozdawczym nie funkcjonował. Stan sanitarny kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

▪ Hospicja – 1

Hospicjum to obiekt należący do Fundacji św. Brata Alberta, ul. Sienna 5, 25-725 Kielce. Obiekt znajduje się aktualnie pod adresem ul. Solankowa 6, 28-100 Busko-Zdrój. W roku sprawozdawczym nie kontrolowano.

▪ ZOL -1

ZOL to obiekt należący do Fundacji św. Brata Alberta, ul. Sienna 5, 25-725 Kielce. Obiekt znajduje się aktualnie pod adresem ul. Solankowa 6, 28-100 Busko-Zdrój. W roku sprawozdawczym nie kontrolowano.

▪ Inne zakłady (stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne) -1

Pogotowie w Busku-Zdroju.
W roku sprawozdawczym nie kontrolowano

▪ Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne – 2 obiekty

Kontrolowane przez pion epidemiologii.
W roku sprawozdawczym nie kontrolowano

▪ Zakłady rehabilitacji leczniczej (ogółem obiektów 8, skontrolowano 4)

NZOZ Zdrój Med przy ul. Kosciuszki 60, Busko-Zdrój – obiekt zlikwidowany.
W roku sprawozdawczym skontrolowano 4 obiekty rehabilitacji leczniczej, wszystkie kontrolowane obiekty oceniono, jako spełniające wymagania higieniczno-sanitarne.

▪ Inne ambulatoryjne świadczenia (ogółem obiektów 8, skontrolowano: 1) tj.:

- Pracownia Tomografii Komputerowej ul. Bohaterów Warszawy 67 w Busku- Zdroju
- Poradnia Zdrowia Psychicznego na terenie DPS w Świniarach.
- 6 Punktów pobrań materiałów, kontrole punktów pobrań przeprowadzone przez pion epidemiologiczny)

3.1 Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie kontrolowane podmioty lecznicze świadczące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne zaopatrywane są w wodę o dobrej jakości pochodzącą z wodociągów publicznych objętych stałym nadzorem sanitarnym w ramach monitoringu wody przeznaczonej do spożycia. W większości zakładów leczniczych ustalone są punkty poboru prób wody.

3.2. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Kontrolowane Zakłady Opieki Zdrowotnej zarówno publiczne jak i niepubliczne wytwarzające odpady niebezpieczne posiadają podpisane umowy na odbiór odpadów.

Przeprowadzone przez pracowników inspekcji sanitarnej kontrole placówek nie wykazały nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami, a w szczególności z odpadami pochodzenia medycznego.

3.3. Gospodarka bielizną

We wszystkich kontrolowanych placówkach ambulatoryjnych wydzielone są miejsca do przechowywania bielizny czystej /szafy/. Bielizna brudna gromadzona w sposób właściwy. Pranie bielizny w pralniach lub we własnym zakresie /własne pralnie/. Praniu poddawane są głównie fartuchy, parawany i sporadycznie firanki. Stosowane prześcieradła jednorazowego użytku.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Przedmiotem działalności Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy jest nadzór nad zakładami pracy, dotyczący warunków zdrowotnych środowiska pracy oraz zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

Zasadniczą tematyką w 2021. było prowadzenie działań wynikających z ustaleń FORUM dot. wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów rozporządzenia REACH, prowadzenie działań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, prowadzenie nadzoru nad podmiotami wprowadzającymi do obrotu produkty biobójcze zawierające substancje czynne oraz prowadzenie nadzoru nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest.

Na terenie powiatu objętych nadzorem jest 349 obiektów. W 2021r. skontrolowano 35 obiektów.

1. Zakres kontroli warunków pracy

Tabela 1.

Liczba pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy	Liczba zakładów pracy skontrolowanych w 2021r.
5	9
6 – 20	13
21 – 50	9
51 – 100	2
101 – 250	2
>250	0
ogółem	35

W 2021 r. przeprowadzono 52 kontrole w 35 zakładach zatrudniających 854 pracowników.

Tabela 2.

Temat	Liczba kontroli
Warunki pracy w zakładach	23
Substancje i mieszaniny chemiczne	3
Czynniki rakotwórcze i mutagenne	1
Produkty biobójcze	11
Produkty kosmetyczne	14

Skala realnych i potencjalnych zagrożeń decyduje o tym, jakie czynniki środowiskowe powinny być przedmiotem systematycznego nadzoru i wynikających z nich działań represyjnych i interwencyjnych. Pod uwagę bierze się następujące kryteria :

1. Występowanie czynników szkodliwych w środowisku pracy.
2. Występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) wyżej wymienionych czynników.
3. Stosowanie substancji i mieszanin chemicznych.
4. Stosowanie prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3.
5. Występowanie czynników rakotwórczych.
6. Stosowanie produktów biobójczych.
7. Stosowanie środków ochrony roślin.
8. Występowanie czynników biologicznych.
9. Występowanie chorób zawodowych.

Analizując rodzaj branży PKD najwięcej kontroli w 2021r. przeprowadzono w następujących branżach:

- Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi
- Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
- Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
- Handel detaliczny z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi
- Edukacja
- Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej nie sklasyfikowana
- Produkcja wyrobów z drewna
- Produkcja artykułów spożywczych
- Pozostała działalność usługowa gdzie indziej nie sklasyfikowana
- Działalność usługowa związana z żywnością
- Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
- Produkcja wyrobów tekstylnych

W 2021r. najwięcej decyzji wydano w następujących branżach:

- Handel detaliczny z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi

- Produkcja artykułów spożywczych
- Produkcja wyrobów z drewna
- Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń

W 2021r. najwięcej pracowników zatrudnionych było w branżach:

- Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna
- Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej nie sklasyfikowana
- Pomoc społeczna z zakwaterowaniem
- Handel detaliczny z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi
- Produkcja artykułów spożywczych
- Produkcja wyrobów z drewna
- Opieka zdrowotna
- Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami
- Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych

2. Postępowanie administracyjno – egzekucyjne.

W wyniku przeprowadzonych w 2021r. kontroli wydano 18 decyzji.

Decyzje te zawierały zarządzenia dotyczące:

1. Przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych.
2. Dokonania oceny ryzyka zawodowego.
3. Czynników biologicznych.
4. Substancji i mieszanin chemicznych.
6. Sporządzenia rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia.
7. Sporządzenia kart badań czynników szkodliwych dla zdrowia.
8. Zapewnienia pracownikom odpowiednich pomieszczeń higieniczno – sanitarnych.
9. Udostępnienia pracownikom instrukcji I pomocy.
10. Zapewnienia pomieszczenia szatni dla pracowników.
11. Udostępnienia pracownikom instrukcji stanowiskowych.
12. Sporządzenia planu działań organizacyjno – technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas.
13. Obniżenia wielkości stężenia zapylenia poniżej wartości NDS.

Zarządzenia z decyzji przedsiębiorcy wykonują w ustalonych terminach. Przeprowadzono 1 postępowanie egzekucyjne, w wyniku którego pracodawca wykonał ciężące na nim obowiązki.

3. Nadzór nad warunkami pracy

3.1. Nadzór nad warunkami pracy w przekroczeniach NDS i NDN.

W 2021r. w powiecie buskim stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych w 5 zakładach pracy.

- 1 zakład, zajmujący się produkcją artykułów spożywczych, przekroczenia zapylenia, 4 osoby narażone, wydana decyzja na obniżenie zapylenia poniżej wartości NDS.
- 1 zakład, zajmujący się produkcją wyrobów z drewna, przekroczenia hałasu, 1 osoba narażona, wydana decyzja na sporządzenie planu działań organizacyjno – technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas.
- 1 zakład, zajmujący się produkcją maszyn i urządzeń, gdzie indziej nie sklasyfikowaną, przekroczenia hałasu, 2 osoby narażone, sporządzono plan działań organizacyjno – technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas.
- 1 zakład, zajmujący się produkcją metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, przekroczenia hałasu, 43 osoby narażone, sporządzono plan działań organizacyjno – technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas
- 1 zakład, zajmujący się szpitalnictwem, przekroczenia hałasu, 2 osoby narażone, usunięto przekroczenia.

Przekroczenia NDN hałasu występują ponadto w 2 zakładach pracy, które stwierdzono w latach ubiegłych. W warunkach przekroczenia NDN pracuje 9 osób. Jeden zakład z lat wcześniejszych obniżył hałas, 2 osobom polepszyły się warunki pracy.

Zakłady te są objęte szczególnym nadzorem. Wprowadziły w życie program działań organizacyjno – technicznych, zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas, który jest na bieżąco monitorowany i doskonalony czego efektem są coraz mniejsze przekroczenia NDN hałasu oraz zwiększona ochrona pracowników przed hałasem /rotacja pracowników, szkolenia dla pracowników w celu zwiększenia świadomości pracowników jakie są skutki działania hałasu, szczegółowe badania lekarskie/.

Poprawa warunków pracy związana jest również z ograniczeniem liczby osób zatrudnionych, likwidacją niektórych stanowisk pracy oraz całkowitą likwidacją niektórych zakładów.

Należy stwierdzić, że pracodawcy sukcesywnie wprowadzali rozwiązania techniczne i organizacyjne, mające na celu zmniejszenie narażenia poprzez zmniejszenie poniżej normy NDS i NDN czynników szkodliwych : wymiana maszyn i urządzeń na bardziej nowoczesne, montowanie dodatkowych odciągów, montowanie wentylacji mechanicznej, kapitalne remonty, stosowanie nowoczesnych środków ochrony indywidualnej, rotacja pracowników.

3.2. Poprawa warunków pracy innych niż związanych z przekroczeniami NDS i NDN

W 1 zakładzie, zajmującym się produkcją metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń zapewniono pomieszczenia higieniczno – sanitarne.

W 1 zakładzie, zajmującym się handlem detalicznym z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami zapewniono szafki dla pracowników.

W 1 zakładzie, zajmującym się handlem detalicznym z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami oddzielono pomieszczenie jadalni od szatni.

W 1 zakładzie, zajmującym się działalnością usługową związaną z wyżywieniem zapewniono szatnię dla pracowników.

W 1 zakładzie, zajmującym się produkcją metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń oddzielono pomieszczenie jadalni od szatni.

3.3. Substancje i mieszaniny chemiczne

Przeprowadzono 3 kontrole tematyczne w 3 zakładach stosujących, magazynujących, wprowadzających do obrotu i produkujących substancje i mieszaniny chemiczne.

Na terenie powiatu objęty nadzorem jest 1 zakład wprowadzający do obrotu jako pierwszy na terytorium Polski mieszaniny chemiczne z Unii Europejskiej. W 2021r. nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakładzie.

Ponadto w 2021r. podczas kontroli dotyczących ogólnych wymogów bhp w 10 przypadkach skontrolowano mieszaniny chemiczne u stosujących. Wydano 2 decyzje administracyjne dotyczące stosowania mieszanin chemicznych. 1 decyzja została wykonana, a w przypadku 1 będzie ona sprawdzona w najbliższym czasie.

3.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne.

Przeprowadzono 1 kontrolę w 1 zakładzie, w którym występuje narażenie na czynniki rakotwórcze i mutagenne (narażenie na włókna azbestu podczas rozbiórki i składowania materiałów, zawierających azbest).

Decyzji nie wydawano.

3.5. Produkty biobójcze

Produkty, które zawierają co najmniej 1 substancję czynną przeznaczoną do niszczenia, odstraszania, unieszkodliwiania, zapobiegania w kontrolowany sposób organizmów szkodliwych poprzez działanie chemiczne lub biologiczne. W 2021r. przeprowadzono ogółem 11 kontroli w 11 zakładach w zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi.

Produkty miały ważne pozwolenia Ministra Zdrowia na obrót produktem biobójczym i nie zawierały w swoim składzie niedozwolonych substancji.

3.6 Produkty kosmetyczne

W 2021r. przeprowadzono ogółem 14 kontroli tematycznych w 10 obiektach, w tym:

- 9 kontroli u 5 producentów produktów kosmetycznych.
- 4 kontrole u 4 wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne.
- 1 kontrola u 1 stosującego produkty kosmetyczne.

Decyzji nie wydawano

3.7. Czynniki biologiczne

Zakłady, w których występuje najwięcej szkodliwych czynników biologicznych to: domy opieki społecznej, laboratoria diagnostyczne, ośrodki zdrowia, gospodarka ściekami i odpadami.

W 2021r. podczas kontroli dotyczących ogólnych wymogów bhp w 6 przypadkach skontrolowano czynniki biologiczne. Wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą czynników biologicznych. Wykonanie zalecenia z decyzji będzie sprawdzone w najbliższym czasie.

3.7. Choroby zawodowe

W 2021r. przeprowadzono 5 wizytacji w ramach postępowań dowodowych w sprawach chorób zawodowych. Sporządzono 5 kart ocen narażenia zawodowego. Wydano 5 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 2 decyzje stwierdzające chorobę zawodową (obie u pielęgniarek - COVID).

4. Podsumowanie

W 2021r. realizowana była pełna ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości występujących w środowisku pracy oraz zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

W ramach kluczowych kierunków działań, w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem czynników szkodliwych występujących w miejscu pracy, realizowane były zadania nadzоровe w ramach programów wieloletnich (np. rządowy „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009÷2032”, wymiana informacji o egzekwowaniu przepisów rozporządzenia REACH).

W porównaniu z 2020r. zaobserwowano wzrost w zakresie stwierdzonych przekroczeń normatywów higienicznych (brak w 2020r. i 5 zakładów w 2021r.).

W większości przekroczeń jest to hałas, który został już obniżony poniżej wartości NDN albo pracodawcy sporządzali program działań organizacyjno – technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas. W jednym przypadku została wydana decyzja na obniżenie wartości zapylenia poniżej wartości NDS.

Zaobserwowano natomiast spadek stwierdzonych chorób zawodowych (w 2020r. wydano 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (nauczyciel, masażysta, rolnik, spawacz), zaś w 2021r. wydano 2 decyzje stwierdzające chorobę zawodową w powiecie buskim (obie dotyczyły pielęgniarek)).

Należy podkreślić, iż w przypadku pielęgniarek narażenie na COVID -19 jest nowym a zarazem największym zagrożeniem na tym stanowisku.

VII. STAN SANITARNY PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA

1. Wprowadzenie

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmowała sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego dotyczącego;

- stanu sanitarno- higienicznego i technicznego placówek oświatowo- wychowawczych i opiekuńczych,
- higieny procesu nauczania,
- warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach,
- warunków do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania,
- nadzoru nad warunkami wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

W 2021r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Busku-Zdroju znajdowało się 67 obiektów nauczania i wychowania oraz 16 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży.

Żłobki -2

Szkoły Podstawowe - 20

Przedszkola - 19

Zespoły Szkół -18

Licea Ogólnokształcące – 1

Internat LO - 1

Domy Dziecka -2

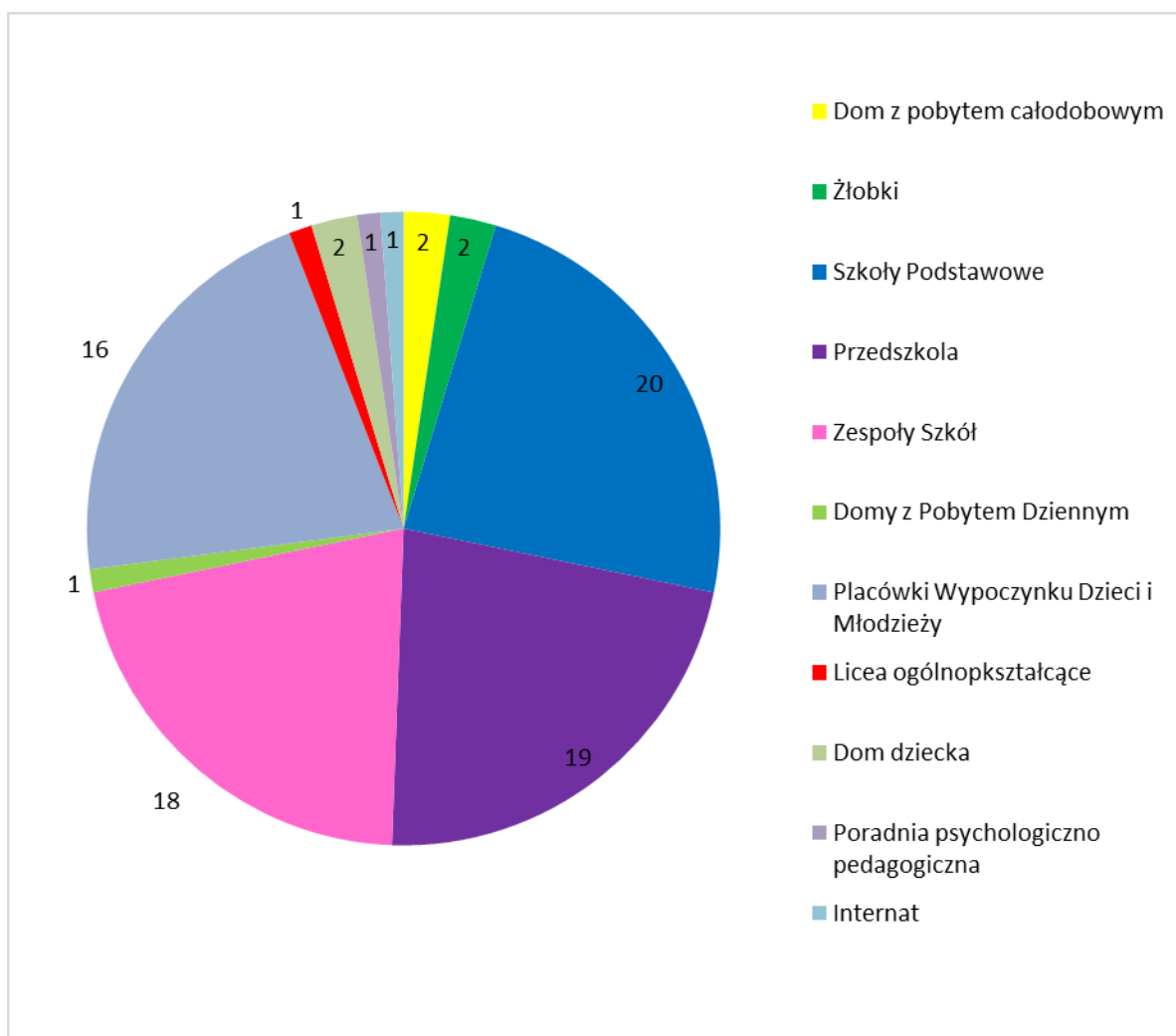
Domy z Pobytem Całodobowym -2

Domy z Pobytem Dziennym - 1

Poradnia Pedagogiczno- Psychologiczna - 1

W 2021r. na terenie powiatu buskiego skontrolowano 30 obiektów nauczania i wychowania i 16 placówek wypoczynku.

Wykaz placówek oświatowo-wychowawczych nadzorowanych w 2021r. na terenie powiatu buskiego

2. Nadzór nad warunkami sanitarnymi w placówkach dla dzieci i młodzieży

W ramach nadzoru nad warunkami sanitarno- higienicznymi placówek dzieci i młodzieży w powiecie buskim pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży w 2021r. przeprowadzili 56 kontroli stanu sanitarnego i higienicznego w tym 18 kontroli na placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży.

3. Stan sanitarny budynków w których funkcjonują placówki dla dzieci i młodzieży

W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2021r. w placówkach nauczania i wychowania wydano 2 decyzje zarządzające poprawę stanu sanitarnego i higienicznego oraz 2 decyzje

zmieniające termin wykonania. Decyzje dotyczyły poprawy stanu sanitarnego i higienicznego ścian, sufitów w salach lekcyjnych i w sanitariatach, podłóg i listew przypodłogowych, ławek drewnianych przy boisku szkolnym, stanu schowków porządkowych, wentylacji w sanitariatach.

4. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej

W trakcie kontroli placówek dla dzieci i młodzieży ustalono, że wszystkie skontrolowane placówki podłączone są do wodociągu miejskiego lub gminnego.

- 100% skontrolowanych placówek podłączone jest do sieci wodociągowej,
 - na 30 skontrolowanych placówek nauczania i wychowania (4 odprowadzało nieczystości do zbiornika bezodpływowego),
 - 1 placówka posiadała własną oczyszczalnię ścieków.
- Pozostałe kontrolowane placówki podłączone są do kanalizacji miejskiej lub gminnej
- we wszystkich obiektach zapewniono zgodnie z przepisami standardy dostępności do urządzeń sanitarnych (ponadnormatywna liczba uczniów w obiekcie),
 - nie stwierdzono placówek z ustępami zewnętrznymi,
 - we wszystkich kontrolowanych placówkach zapewniono ciepłą bieżącą wodę przy wszystkich umywalkach.

5. Ocena rozkładów zajęć, oraz ocena dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu.

W roku sprawozdawczym 2021r. dokonano oceny higienicznej rozkładów zajęć w każdej placówce, w której była przeprowadzona kontrola stanu sanitarnego. Plan zajęć oceniano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69 ze zm.).

Sprawdzano:

1. Czy zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina.
2. Czy różnica godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia jest nie większa od 1 godziny.
3. Możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia.

Ocena rozkładów zajęć nie wykazała nieprawidłowości w ocenianym zakresie.

W 2021r. w szkołach i przedszkolach przeprowadzono analizę stanowiska pracy ucznia/przedszkolaka tj. oceniano dostosowanie mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu. Nieprawidłowe zestawienie mebli ma ujemny wpływ na zdrowie, na prawidłowe kształtowanie się kręgosłupa i prawidłowe funkcjonowanie narządów wewnętrznych. W 2021r. pomiary mebli przeprowadzono w 4 placówkach. Badaniem objęto 223 stanowiska pracy ucznia (badaniem objęto 223 uczniów) w 22 oddziałach. Wszyscy

uczniowie i przedszkolaki korzystają z prawidłowych stanowisk pracy ucznia. We wszystkich kontrolowanych szkołach meble szkolne tj; stoliki i krzeselka w dobrym stanie technicznym.

6. Zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31.12.2002r (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69 ze zm.) wprowadziło obowiązek zapewnienia uczniom miejsca na pozostawianie w placówce podręczników i przyborów szkolnych w celu zmniejszenia wagi plecaków. Z obowiązku tego na terenie powiatu buskiego wywiązały się wszystkie kontrolowane szkoły. Pomimo zapewnienia możliwości pozostawiania podręczników i przyborów w szkole (w szafkach indywidualnych , zbiorowych , na półkach w regałach, w szatni w szafkach zamykanych szatniowych) uczniowie zabierają je do domu ze względu na potrzebę nauki, przygotowania się do szkoły na kolejny dzień nauki oraz odrabiania zadanych prac domowych.

7. Warunki pobytu dzieci 5-6 letnich w szkole i przedszkolu w 2021r.

W ramach nadzoru nad higieną procesu nauczania oceniano warunki pobytu dzieci w wieku 5-6 lat podczas pierwszego roku nauczania.

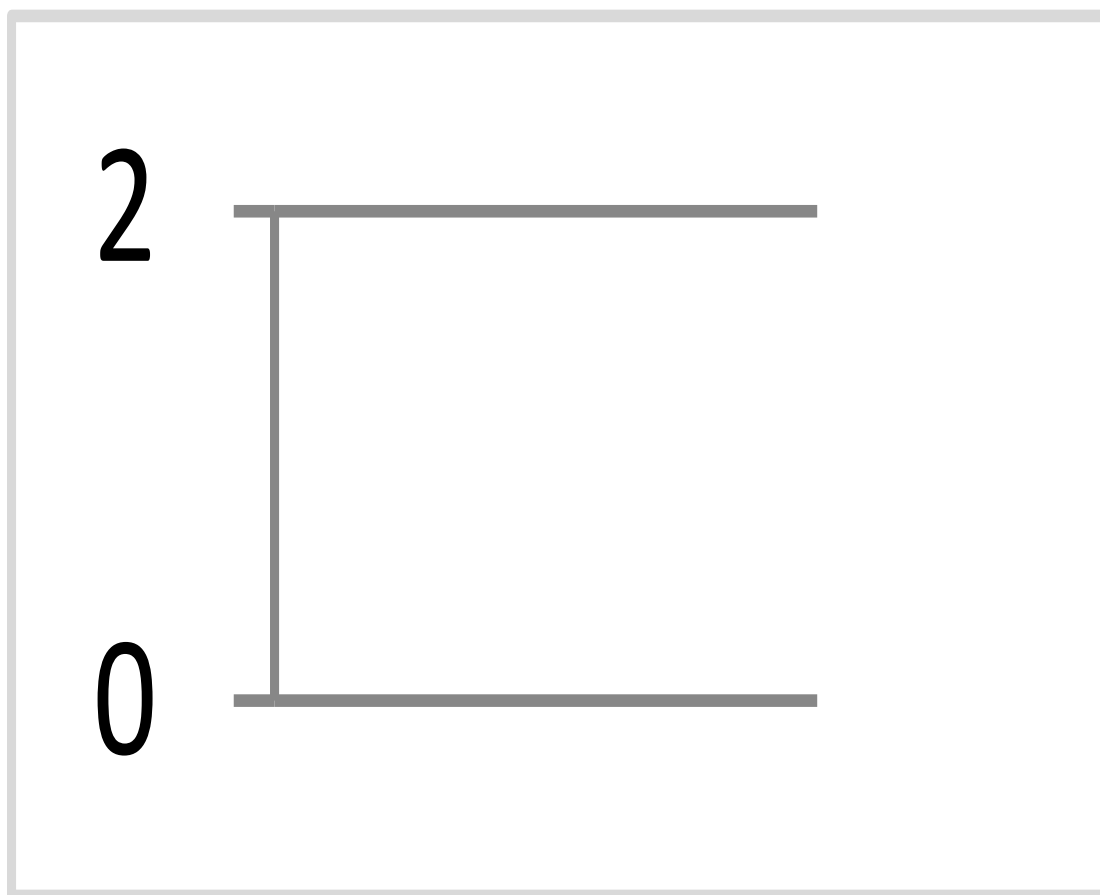
Niewystarczającą infrastrukturę stwierdzono w 3 placówkach gdzie głównym problemem był brak możliwości wydzielenia ciągów komunikacyjnych tak by nie krzyżowały się z drogami komunikacyjnymi starszych dzieci.

8. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W trosce o bezpieczny i higieniczny pobyt dzieci i młodzieży w szkołach kontrole obejmowały również warunki sanitarno – higieniczne, w których prowadzone są zajęcia wychowania fizycznego. Ocenie poddano m.in. posiadaną przez placówkę infrastrukturę sportową oraz stan sanitarno-techniczny zaplecza sportowego.

Spośród 15 skontrolowanych szkół w powiecie buskim - 4 szkoły podstawowe i 4 zespoły łącznie 8 szkół posiada szkolne zespoły sportowe z pełnym zapleczem sanitarnym tj. szatnie, sanitariaty i natryski, 7 szkół posiada zastępcze sale gimnastyczne tj 5 szkół podstawowych i 2 zespoły

Analiza zapewnienia bazy lokalowej do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego w 2021r. na terenie powiatu buskiego (skontrolowano w 2021r. 15 szkół)

Dane dotyczą wszystkich rodzajów skontrolowanych szkół w 2021r.

Ponadto 1 szkoła podstawowa i 1 zespół korzystają z basenu w ramach zajęć WF. Jeden zespół zajęcia wychowania fizycznego dodatkowo odbywa na hali sportowej.

Natryski

4 szkoły podstawowe i 4 zespoły posiadające szkolne zespoły sportowe (hale sportowe) posiadają natryski. Natryski nie są sprawne w jednej szkole podstawowej (jest wydana decyzja administracyjna na doprowadzenie do należytego stanu sanitarnego i technicznego natryskowni). W pozostałych szkołach natryskownie są sprawne i czynne lecz nie są wykorzystywane po każdych zajęciach WF. Natryski są wykorzystywane tylko po dodatkowych zajęciach.

9. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2021r. na terenie powiatu buskiego zorganizowano 16 placówek wypoczynku - 1 w miejscu zamieszkania i 15 w formie wyjazdowej (tj. zorganizowanych w obiektach całorocznych usług hotelarskich i obiektach sezonowych). Łącznie z wypoczynku skorzystało 451 dzieci. Na terenie powiatu w 2021r nie był organizowany wypoczynek zimowy dzieci i młodzieży.

Organizatorzy na placówkach wypoczynku w formie wyjazdowej i w miejscu zamieszkania zapewnili prawidłowe warunki pobytu zgodnie z wytycznymi GIS, MEN i MZ tj; właściwe wyposażenie pokoi sypialnych, właściwe warunki sanitarno higieniczne całej bazy noclegowej w tym sanitariatów. Dzieci i młodzież podczas wypoczynku korzystała również z bazy sportowej dodatkowej tj; sale gimnastyczne , hale sportowe i baseny (podpisane umowy). W ramach wypoczynku dzieci miały organizowane również wycieczki wyjazdowe. Na placówkach wypoczynku zapewnione były odpowiednie warunki higieniczno sanitarne, nie został przekroczony limit, zapewniono dostateczną liczbę urządzeń sanitarnych, w kabinach ustępowych przy umywalkach prawidłowe wyposażenie w jednorazowe środki higieny osobistej , mydło do mycia rąk i środki dozwolone dezynfekcyjne. Na jednej placówce wypoczynku w formie wyjazdowej uczestnik doznał urazu – uderzenie w brzuch podczas gry w piłkę ręczną . Uczestnik pod opieką kierownika obozu został przyjęty na oddział Szpitalny ratunkowy w Busku Zdroju. Podczas kontroli placówek wypoczynku nie stwierdzono zaniedbań, dla uczestników wypoczynku w formie wyjazdowej zapewniono odpowiednie warunki higieniczno - sanitarne. Czystość bieżąca zachowana, dokumentacja medyczna kompletna, opieka medyczna zapewniona – pielęgniarka na placówce lub grupa zgłoszona w Ośrodkach Zdrowia oraz wykupione dodatkowe ubezpieczenie grupowe dla uczestników wypoczynku.

10. Działalność prowadzona w zakresie dożywiania (ogółem szkoły podstawowe, oraz zespoły szkół - skontrolowano 15 szkół w 2021r.)

Na terenie powiatu buskiego podczas kontroli bieżących w roku 2021 stwierdzono, że ciepły posiłek wydawany jest w 10 placówkach – posiłki przygotowywane w obiektach na stołówkach szkolnych lub dowożone w formie cateringu.

- 8 placówki wydawały posiłek jednodaniowy dla 420 uczniów,
- 2 placówki wydawały posiłek dwudaniowy dla 102 uczniów,
- 1 placówka wydawała drugie śniadanie – 7 uczniów

Łącznie 149 uczniów skorzystało z posiłków dofinansowanych przez MOPS lub GOPS.

Wnioski

1. Zdecydowana większość nadzorowanych placówek oświatowo- wychowawczych zapewniła w 2021r. bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w placówkach.
2. We wszystkich obiektach nauczania i wychowania jest dostęp do ciepłej bieżącej wody w pomieszczeniach sanitarnych.
3. W 2021r. na poprawę stanu sanitarnego i technicznego wydano 2 decyzje administracyjnych podczas gdy w 2020r. wydano 4 decyzje.
4. Nadal aktualnym problemem są niedostateczne warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach (np. niedostateczna liczba pełnowymiarowych sal gimnastycznych z zapleczem, prowadzenie zajęć na korytarzu). Zastrzeżenia budzi również fakt, że szkoły, które posiadają pełną infrastrukturę do prowadzenia zajęć sportowych i czynne natryski nie umożliwiają uczniom korzystania z nich po zajęciach wychowania fizycznego.
5. Dalszej poprawy w części placówek wymaga zagospodarowanie i urządzenie boisk sportowych oraz placów rekreacyjnych, włącznie z placami zabaw, a także utrzymanie ich w pełnej sprawności użytkowej. Niewłaściwy mikroklimat w pomieszczeniach dla uczniów (brak wentylacji w pomieszczeniach) jest nadal problemem głównie placówek funkcjonujących w starych budynkach wybudowanych kilkadziesiąt lat temu.
6. W dalszym ciągu opieka medyczna w placówkach nauczania i wychowania jest niewystarczająca, ze względu na brak stałej, codziennej opieki pielęgniarskiej oraz opieki stomatologicznej. Wobec zagrożeń i problemów zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży konieczne jest podjęcie działań zmierzających do zapewnienia gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej na terenie szkół oraz zapewnienie codziennej obecności pielęgniarki szkolnej.
7. Pomimo przeprowadzanych w budynkach oświatowych prac remontowych i modernizacyjnych, stan sanitarno – higieniczny i techniczny wielu placówek oświatowo- wychowawczych nadal wymaga poprawy. W wyniku prowadzonego nadzoru stwierdzono występujący problem braku środków finansowych, którymi dysponują placówki, na poprawę warunków technicznych (remonty, wymianę wyposażenia).
8. Placówki oświatowo – wychowawcze są sukcesywnie wyposażane w nowe meble i wyposażenie, tj. pomoce dydaktyczne, tablice interaktywne posiadające odpowiednie certyfikaty zgodności lub atesty.
9. Systematycznie z roku na rok obserwuje się poprawę stanu sanitarno-higienicznego i technicznego placówek oświatowo-wychowawczych m.in. w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej, lepszego wyposażenia w certyfikowane meble szkolne, sprzęt i urządzenia sportowe, pomoce edukacyjne.

VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Charakterystyka ogólna nadzorowanych obiektów

W 2021 roku nadzorem objętych było 2975 obiektów (znajdujących się w ewidencji), skontrolowano 194 obiekty tj. 6,5%. Kontrolą objęto: obiekty produkcji i obrotu żywnością, zakłady żywienia zbiorowego otwarte i zamknięte, zakłady małej gastronomii, środki transportu żywności oraz miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością na terenie powiatu buskiego.

W 2021 roku wpisano do rejestru i wydano 20 zaświadczeń o wpisie do rejestru zakładów na podstawie złożonych wniosków przez właścicieli gospodarstw rolnych, którzy deklarowali prowadzenie działalności zarówno w zakresie produkcji pierwotnej jak i sprzedaży bezpośredniej środków spożywczych pochodzenia roślinnego. Na dzień 31.12.2021r. w rejestrze figurują 1832 podmioty o których mowa wyżej. 10 gospodarstw rolnych prowadzi Rolniczy Handel Detaliczny – jest to produkcja żywności pochodzenia niezwierzęcego: produkcja przetworów owocowo-warzywnych, przetworów zbożowych (mąka, kasza, płatki owsiane), tłoczenie na zimno i pakowanie w opakowania jednostkowe oleju lnianego, rzepakowego, dyniowego, z ostropestu, sojowego, produkcja kapusty szatkowanej. W 4 gospodarstwach prowadzona jest działalność w warunkach domowych i jest to przygotowywanie żywności w celu wprowadzania do obrotu tj.: produkcja ciast i tortów z wykorzystaniem świeżych owoców w sezonie lub owoców mrożonych poza sezonem oraz kremów na bazie śmietany i na bazie jaj po procesie obróbki termicznej oraz konfekcjonowanie kawy i herbaty z opakowań zbiorczych producenta w mniejsze opakowania jednostkowe, bez zmiany postaci i charakteru produktu. Sprzedaż przepakowanych środków spożywczych wyłącznie poprzez internet zgodnie z otrzymanymi zamówieniami. W rejestrze zakładów nadzorowanych znajdują się 2 obiekty prowadzące działalność w zakresie produkcji oraz sprzedaży wina gronowego z własnych winogron.

W skontrolowanych obiektach:

- przeprowadzono 257 kontroli i rekontroli sanitarnych, wydano:
 - 3 decyzje zarządzające poprawę stanu sanitarno-technicznego,
 - nałożono 23 mandaty karne na kwotę 6400,00 zł,

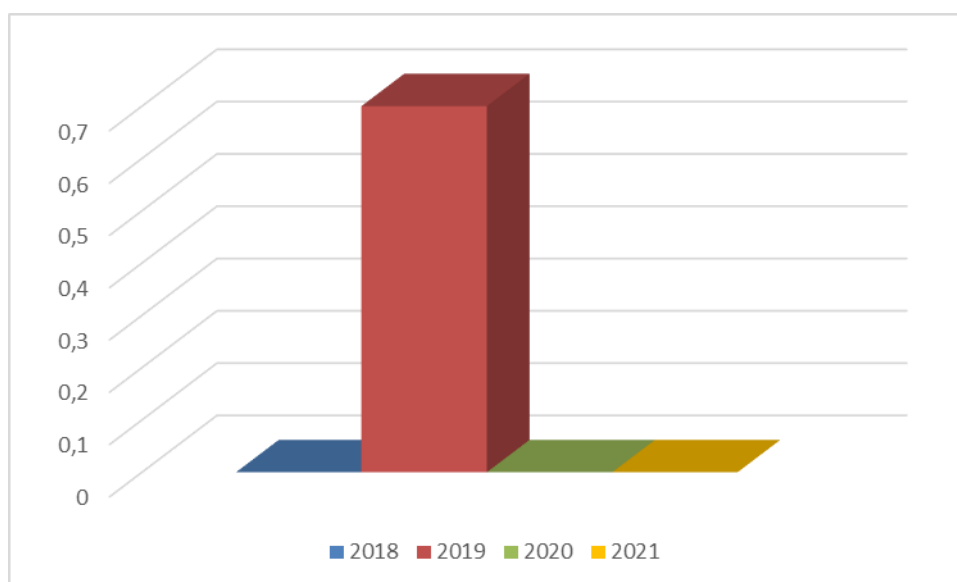
W ramach nadzoru nad produkcją pierwotną środków spożywczych pochodzenia roślinnego przeprowadzono 15 kontroli w zakresie jakości zdrowotnej wprowadzanych do

obrotu środków spożywczych. Podczas kontroli pobrano do badania laboratoryjnego 30 prób środków spożywczych pochodzenia roślinnego tj. 11 prób truskawki świeżej, 5 prób maliny, 5 prób porzeczki czarnej, 5 prób ogórków, 2 próby fasolki szparagowej, 1 próba marchwi, 1 próba pietruszki korzeń. Pobrane próbki badano w kierunku parametrów mikrobiologicznych oraz chemicznych (*Escherichia coli*, *Listeria monocytogenes*, metale, pestycydy) – żadnej próbki nie kwestionowano.

W 56 obiektach przeprowadzono ocenę stanu sanitarnego wg ujednoliconych „arkuszy oceny zakładu produkcji żywności dla poszczególnych rodzajów obiektów. Nie stwierdzono obiektów niezgodnych. Powyższa ocena wynika z faktu, iż zgodnie z ustaleniami z Departamentem Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia GIS w 2015r. zakład jest niezgodny z wymaganiami jeżeli w arkuszu oceny otrzymał maksymalną liczbę punktów (tj. powyżej 72 pkt) oraz maksymalną liczbę punktów zakresie zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami, stanu sanitarno-higienicznego, warunków magazynowania oraz higieny i stanu zdrowia osób mających kontakt z żywnością. W 2020r. nie stwierdzono również obiektów niezgodnych.

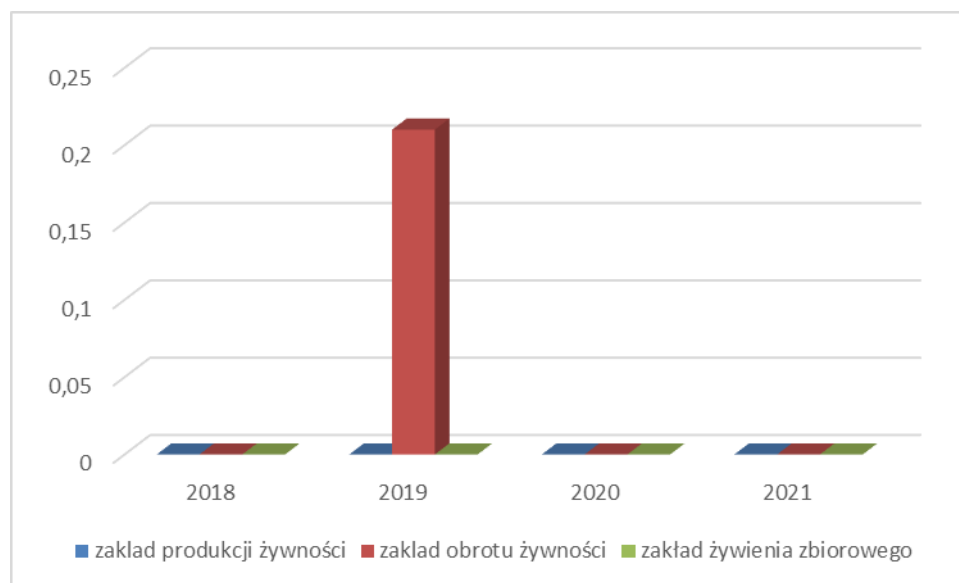
Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych na terenie powiatu buskiego w latach 2018-2021, wyrażony odsetkiem obiektów niezgodnych, przedstawia wykres 1.

Wykres 1

Stan sanitarny poszczególnych rodzajów zakładów na terenie powiatu buskiego w latach 2018-2020, wyrażony odsetkiem obiektów niezgodnych, przedstawia wykres 2.

Wykres 2

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach:

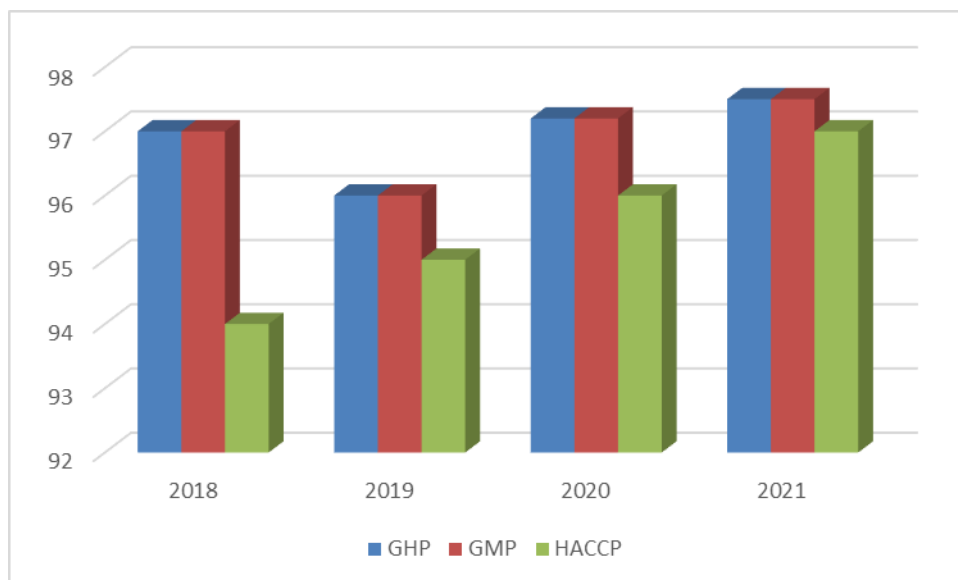
- brak czystości i porządku w pomieszczeniach produkcyjnych, magazynowych, salach sprzedaży oraz szatniach personelu,
- brak czystości otoczenia obiektów,
- brak nawyków sanitarnych personelu,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia i dacie minimalnej trwałości,
- brak środków dezynfekcyjnych, ręczników jednorazowego użytku przy umywalkach, brak zapewnionych warunków do higienicznego mycia rąk,
- przechowywanie środków spożywczych w warunkach niezgodnych z deklaracjami producentów,
- brak zachowanej segregacji asortymentowej w urządzeniach chłodniczych, razem przechowywane surowce i gotowe potrawy,
- brudne, oblodzone urządzenia chłodnicze,
- gospodarka odpadami prowadzona w sposób nieprawidłowy, odpady poprodukcyjne nie są usuwane na bieżąco z pomieszczeń produkcyjnych, kosze brudne i nadmiernie przepełnione,

- pomieszczenia obiektów wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem,
- brak prawidłowo opracowanych, wdrożonych i dokumentowanych procedur opartych na zasadach systemu HACCP (System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli), między innymi w zakresie: jakości zdrowotnej produkowanych wyrobów, skuteczności wykonywanych zabiegów myjąco-dezynfekujących, procedur wycofania partii żywności nie odpowiadających wymaganiom jakości zdrowotnej. Brak przeglądu i weryfikacji systemu HACCP celem dostosowania go do zakresu prowadzonej działalności.

W 2021r. nie stwierdzono obiektów niezgodnych. W 2020r. również nie stwierdzono obiektów niezgodnych. Biorąc pod uwagę ubiegły rok można stwierdzić, iż stan wdrożonej kontroli wewnętrznej przez zakłady, tak w zakresie Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) jak i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) uległ nieznacznej poprawie 2020 r. - 97%, 2021r. – 97,5%. Stan wdrożenia zasad systemu HACCP uległ również nieznacznej poprawie: 2020r. - 96%, w 2021 r. – 97%. W związku z tym iż zakłady zmieniają zakres prowadzonej działalności poprzez rozszerzenie zakresu dotychczasowej działalności system HACCP wymaga stałej weryfikacji i dostosowania do zakresu prowadzonej działalności.

Stan wdrożenia przez przedsiębiorców zasad GHP, GMP oraz HACCP w latach 2018-2021, wyrażony odsetkiem zakładów z wdrożonymi systemami, przedstawia wykres 3.

Wykres 3

Bezpieczeństwo zdrowotne żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Realizując zadania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia i przedmiotów użytku stwierdzono i ustalono między innymi:

- Ogółem w 2021 roku w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano i zbadano 222 próbki środków spożywczych, zakwestionowano 5 próbek za jakość zdrowotną, co stanowi 2,3% pobranych próbek środków spożywczych.

➤ Mikrobiologicznie zbadano 147 próbek, zakwestionowano 5 próbek

Próbki zakwestionowane:

a) „Lody śmietankowe”

- Powód zakwestionowania: obecność Enterobacteriaceae w 5 próbkach

➤ Chemicznie zbadano 75 próbek.

Brak zakwestionowanych próbek w zakresie parametrów chemicznych.

1. W ramach realizacji krajowego planu monitoringu i urzędowej kontroli żywności pobrano do badań na obecność materiału genetycznie modyfikowanego 2 próbki środków spożywczych (Chaber Pieczywo chrupkie bezglutenowe kukurydziano-ryżowe bez dodatku cukrów, Ciastka). Próbki zgodne z wymaganiami- nie stwierdzono sekwencji: p35S, TNOS, pFMV, bar, pat, nptII, P-nos-nptII, ctp2CP4epsps. W 2019r. nie otrzymano powiadomień dotyczących wycofania z rynku nieautoryzowanych, genetycznie zmodyfikowanych środków spożywczych.

2. W ramach prowadzonego nadzoru nad żywnością prozdrowotną (suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środkami spożywczymi wzbogaconymi witaminami i składnikami mineralnymi) przeprowadzono:

- 7 kontroli, podczas których oceniono znakowanie 10 suplementów diety. Nie stwierdzono niezgodności w zakresie znakowania 8 ocenionych suplementów diety. Wniesiono uwagi do znakowania 2 suplementów diety. Wystosowano pisma interwencyjne do PPIS nadzorujących producentów ocenionych suplementów diety.

- Pobrano do badań 11 próbek suplementów diety oraz 17 próbek środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Nie kwestionowano żadnej próbki.

- Podejmowano czynności wyjaśniające w sprawie pilnej weryfikacji produktów wymienionych w tabeli przekazanej przez GIS i zawierającej zestawienia produktów z lat 2017-2020, dla których wprowadzający do obrotu zadeklarowali zawartość johimbiny. Przeprowadzono 5 kontroli tematycznych w sklepach zielarsko-medycznych, w aptece oraz w sklepie ogólnospożywczym wprowadzającym do obrotu również żywność prozdrowotną. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono w obrocie produktów wymienionych w tabeli przekazanej przez GIS. Uzyskano również informację, iż sprawdzane produkty nigdy nie były przedmiotem obrotu w skontrolowanych obiektach. Żaden z nadzorowanych przedsiębiorców w tym prowadzących działalność w zakresie produkcji żywności prozdrowotnej nie produkuje produktów zawierających w swoim składzie korę johimby lekarskiej.

3. W związku z 39 powiadomieniami alarmowymi w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt (RASFF), 26 powiadomieniami informacyjnymi w ramach systemu RASFF przeprowadzono 6 kontroli oraz rozmowy telefoniczne.

W ramach podejmowanych czynności wycofano z obrotu:

- **67 sztuk** produktu pn. „Parówki z Szyunki”, nr partii 11031, nr serii C10349134, termin przydatności do spożycia 04.05.2021 ze względu na obecność *Listeria monocytogenes* w 5 z 5 zbadanych próbek
- **15 sztuk** produktu Lody Milka firmy Froneri, nr partii: MI 1132, termin przydatności do spożycia: 05.2023 ze względu na użycie do produkcji kwestionowanych lodów substancji dodatkowej zanieczyszczonej tlenkiem etylenu)
- **36 sztuk** produktu Makaron razowy świderki z mąki pszennej durum La Campagna, numer partii: 25.03.2024/05P/1/002 L084 21/V20/1, datą minimalnej trwałości: 25.03.2024 w związku ze stwierdzeniem przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu deoksyniwalenolu (DON) ($1820 \pm 400 \mu\text{g/kg}$)
- **23 sztuki** suplementu diety „Plusssz Elektrolity+100% Multiwitamina 24t*4,3g, nr partii:107241Q00 wyprodukowanego z udziałem substancji dodatkowej zawierającej tlenek etylenu
- **3 sztuki** suplementu diety pn.: „Molekin Osteo” – 60 tabletek powlekanych” w związku ze stwierdzeniem ETO w węglanie wapnia (różne nazwy i numery partii) pochodzącym z Niemiec, którego użyto do produkcji kwestionowanego suplementu diety
- **5 sztuk** suplementu diety Biowap Osteo D3+K2 (60 tabletek) oznakowany numerem partii V081220, data ważności: 30.11.2022 w związku z wykryciem 2-chloroetanolu na poziomie 58 mg/kg w węglanie wapnia Calcipur DC 90S, numer partii 20H/CG/157, kraj

pochodzenia Indie, najlepiej spożyć przed 01/07/2023, który został użyty do produkcji kwestionowanego suplementu diety

- **4 sztuki** produktu pn. Sezam łuskany á 500g, oznakowanego nr partii L 210791V858 i datą minimalnej trwałości 30.09.2022, kraj pochodzenia: Somalia, wyprodukowanego przez VOG Polska Sp. z o. o., ul. Przemysłowa 8, 96-100 Skierniewice ze względu na wykrycie obecności *Salmonella* w 1 z 5 zbadanych próbek
- **340 kg** produktu pn. „Orzechy pistacjowe 100g. Bakalie z całego świata”, pakowanego w Polsce przez: Studio PLAN Grzegorz Zwoliński, ul. Piotrkowska 72, 54-060 Wrocław, kraj pochodzenia: Iran, oznakowanego datą minimalnej trwałości 03.2022 i numerem partii: 1110 zakwestionowanego ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu zawartości aflatoksyny B1 oraz zawartości sumy aflatoksyn B1+B2+G1+G2
- **1 sztuka** suplementu diety pn.: Redox Hardcore o nr partii: 190220 data min. trwałości 11.2022 oraz o numerze partii: 041221 data min. trwałości 04.2023 ze względu na wykrycie obecności tlenku etylenu (ETO) w produkcie wykorzystywanym do suplementów diety pn. „Garcinia Cambogia extract powder”, nr partii NACOP/GCD-01/20-21, data minimalnej trwałości 01.03.2023, pochodzącym z Indii
- **2 sztuki** łopatki silikonowej do przewracania, wyrobu wykonanego z tworzywa sztucznego, przeznaczonego do kontaktu z żywnością pn. „Chochla Florina” o numerze partii: A20-091, oznaczonego kodem kreskowym: 5902719506734, kraj pochodzenia Chiny w związku ze stwierdzeniem przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych (PAA)
- **3 sztuki** suplementu diety pn. Calcium Duo – Alergo z kwercetyną o nr serii 012103QZ w związku z wykryciem tlenku etylenu (wyrażonego jako suma 2-chloroetanolu i tlenku etylenu) w produkcie PressCAL® MD92.5 Granulat numer partii 20H/CG/141
- **1 sztuka** suplementu diety Plusssz Zizzz Disney o nr serii 012111Q3 w związku z wykryciem tlenku etylenu (wyrażonego jako suma 2-chloroetanolu i tlenku etylenu) w produkcie PressCAL® MD92.5 Granulat numer partii 20H/CG/141
- **4 sztuki** produktu pn. Napój alkoholowy Seagram’s Gin 0,7 litra o numerze partii: LZ 21011371 producent: Wyborowa S.A., ul. Janikowska 23, 61-070 Poznań, Zakład Producyjny, ul. Jedności 59, 65-018 Zielona Góra ze względu na zgłoszenie konsumenta dotyczące obecności kawałka szkła w butelce produktu
- **2 sztuki** produktu pn. Rodzynki sułtańskie Cook Basic 1,5 kg, numer partii: 2049030615, data minimalnej trwałości 03.12.2021 oraz numer partii: 2050090435, data minimalnej trwałości: 06.12.2021, kraj pochodzenia: Chile; **10 sztuk** wyrobu Eloy Zestaw sztućców bambusowych (malinowe, granatowe, żółte); **5 sztuk** wyrobu Eloy Bambusowy lunch box 400ml (kot, pies, miś); **5 sztuk** wyrobu Eloy Bambusowy bidon 300ml (kot, pies, miś) w związku ze stwierdzeniem niedozwolonego użycia włókien bambusa w materiałach i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością z tworzyw sztucznych
- **2 zestawy** produktu AMBUSGESCHIRR KINDERGESCHIRR KINDERSET BABYSET 5 TEILE ÄFFCHEN (Zestaw Naczyń Bambusowych) BOCIOLAND, sprzedaż przez podmiot THM Group Sp. z o. o. ul. Jarowa 11 35-083 Rzeszów
- **1 sztuka** produktu pn. „ALLNUTRITION GOOD TRIP” (60 kapsułek) numer partii AN210522, data minimalnej trwałości 05.2023r. w związku ze stwierdzeniem wykrycia tlenku etylenu na poziomie 16 mg/kg

- **2 sztuki** produktu pn. „ALLNUTRITION BRAIN FOCUS” (60 kapsułek) numer partii AN210606, data minimalnej trwałości 06.2023r. w związku ze stwierdzeniem wykrycia tlenu etylenu na poziomie 16 mg/kg
 - **2 sztuki** produktu pn. „ALLNUTRITION REDOX EXTREME” (90 kapsułek) numer partii 273220, data minimalnej trwałości 08.2022r. w związku ze stwierdzeniem wykrycia tlenu etylenu na poziomie 16 mg/kg
 - **2 sztuki** produktu pn. „ALLNUTRITION ENERGY BALANCE” (60 kapsułek numer partii AN210529, data minimalnej trwałości 05.2023r. w związku ze stwierdzeniem wykrycia tlenu etylenu na poziomie 16 mg/kg
 - **13 sztuk** produktu „Bezpośredni sok jabłkowy 100% tłoczony, data minimalnej trwałości: 22.03.2022 w związku ze stwierdzeniem przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu patuliny ($132 \pm 40 \mu\text{kg}$)
4. W związku z wystąpieniem ASF na terenie polski i możliwością przeniesienia na teren woj. Świętokrzyskiego prowadzono nadzór nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowania odpadów pochodzenia zwierzęcego w obiektach żywnościowo-żywnieniowych. Przeprowadzane kontrole obejmowały legalność wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego ze szczególnym uwzględnieniem sprzedaży mięsa i produktów pochodzących z dzików. Kontrolą objęto zakłady żywienia zbiorowego, obiekty obrotu żywnością, obiekty ruchome prowadzące sprzedaż mięsa i przetworów mięsnych w tym na placach targowych. Łącznie przeprowadzono 59 kontroli obejmujących w/w obszar, w tym 6 kontroli w obiektach ruchomych prowadzących działalność na placach targowych. W trakcie kontroli nie stwierdzono sprzedaży mięsa z dzików, nie stwierdzono również przetworów z mięsa dzików. Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości w tym w/w obszarze tj. dotyczące gospodarki odpadami nałożono 10 mandatów karnych na kwotę 2900 złotych. Mandaty karne nakładano za przepełnione, brudne oraz nieprawidłowe kosze na śmieci (kosze bez pokryw), przepełnione pojemniki i kontenery na odpady, nieuporządkowany, zaśmiecony teren wokół pojemników na odpady. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w obszarze gospodarki odpadami zalecano wyposażyć obiekty w prawidłowe, zamykane kosze na odpady, dostosować częstotliwość wywozu odpadów do ilości powstających odpadów w obiekcie. W trakcie kontroli przeprowadzonych w obiektach żywnościowo-żywnieniowych w 1 obiekcie żywienia zbiorowego otwartego stwierdzono mięso wieprzowe, które nie posiadało etykiet lub dokumentów towarzyszących, na których byłyby informacje dotyczące terminów przydatności do spożycia, nr partii produkcyjnej czy danych dotyczących producenta. Na podstawie przedłożonych dokumentów zakupu oraz oświadczenia osób odpowiedzialnych za realizację zamówień surowców do produkcji potraw ustalono dane podmiotu dostarczającego mięso do obiektu. Wystosowano pismo interwencyjne do dostawcy oraz PPIS nadzorującego dostawcę, ponadto zalecono wycofanie mięsa z obiektu. Nadzorowany podmiot przedłożył dokument uтиlizacyjny wycofanego mięsa

wieprzowego. W pozostałych obiektach nie stwierdzono mięsa niewiadomego lub wątpliwego pochodzenia.

5. W celu oceny bazy żywnościowo-żywnościowej zlokalizowanej w miejscowościach wypoczynkowych, przy trasach turystycznych, parkingach i stacjach paliw w letnim sezonie turystycznym skontrolowano ogółem 54 obiekty, nałożono 12 mandatów karnych na kwotę 3100zł. za zły stan sanitarno-higieniczny kontrolowanych obiektów, wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości i terminie przydatności do spożycia, nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami, wykorzystywania pomieszczeń niezgodnie z przeznaczeniem, brak środków dezynfekcyjnych w terminach ważności, brak możliwości higienicznego mycia rąk przez personel obiektów, nieprawidłowe magazynowanie środków spożywczych. Ponadto w kontrolowanych obiektach nie była prowadzona prawidłowo kontrola wewnętrzna oparta na procedurach na podstawie zasad systemu HACCP. Nie przestrzegano instrukcji dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej. Mandaty nakładano zakładach żywienia zbiorowego tzw. „małej i dużej gastronomii”, w sklepach spożywczych, piekarni. Wydawano zalecenia z bezzwłocznym terminem usunięcia nieprawidłowości sanitarno-higienicznych. Kontrole sprawdzające przeprowadzone ponownie w tych obiektach nie wykazały nieprawidłowości w stanie sanitarnym obiektów.
6. Przeprowadzono 6 kontroli w 5 obiektach przygotowujących posiłki w trakcie wypoczynku letniego dzieci i młodzieży. W 1 obiekcie przygotowującym posiłki dla dzieci stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia w zakresie stanu sanitarno-higienicznego. Stwierdzono między innymi: brak prawidłowych koszy na odpady gastronomiczne, naczynia stołowe myte niedokładnie, z resztkami pokarmowymi, przy części umywalek do mycia rąk w pomieszczeniach bloku żywienia brak suszarki lub ręczników jednorazowego użytku, brak możliwości higienicznego suszenia rąk przez personel obiektu, sprzęt porządkowy przechowywany w przypadkowych miejscach na kuchni właściwej, w zmywalni naczyń stołowych, naczynia kuchenne zniszczone, myte niedokładnie, przypalone, tłuste, nieprawidłowe magazynowanie środków spożywczych tj. pieczywo nieopakowane przechowywane w pudełkach kartonowych na stole w pomieszczeniu mycia i dezynfekcji jaj. Nie były przestrzegane instrukcje dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej (GHP i GMP). Za stwierdzone uchybienia w stanie sanitarno-higienicznym obiektu nałożono mandat karny w wys. 300,00zł. na osobę odpowiedzialną. Wydano zalecenia z bezzwłocznym terminem usunięcia usterek stwierdzonych w trakcie kontroli, a dotyczących nieprawidłowości w stanie sanitarno-higienicznym obiektu. Zalecono dokonać kontroli naczyń kuchennym pod kątem ich zniszczenia oraz wymieniać na bieżąco naczynia uszkodzone. Wydano również zarządzenie prowadzenia prawidłowej kontroli wewnętrznej oraz utrzymywania procedur opartych na podstawie zasad systemu HACCP. Kontrola sprawdzająca wykazała, że wszystkie uchybienia dotyczące stanu sanitarno-higienicznego i technicznego zostały usunięte. Dokonano 5 ocen wyżywienia na podstawie jadłospisów i stwierdzono,

iż wyżywienie w trakcie trwania wycieczki letniej dzieci i młodzieży było prawidłowe i urozmaicone.

7. W 2021r nie zgłaszano zbiorowych zatruc pokarmowych w związku z czym nie uczestniczący w opracowywaniu ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych.
8. Wykonano 32 pomiary kontrolne w zakresie zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego, 18,8 % pomiarów wskazało na nieprawidłowości w tym zakresie. Nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 1650zł. Wydano zalecenie przechowywania środków spożywczych zgodnie z deklaracjami producentów.
9. Wykonano 14 ocen teoretycznych sposobu żywienia w obiektach żywienia zbiorowego, tj. 9 w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego oraz 5 ocen żywienia w obiektach prowadzących żywienie dzieci w ramach wycieczki zimowego i letniego (obiekty żywienia zbiorowego otwartego). Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie żywienia w trakcie trwania wycieczki dzieci i młodzieży. W bloku żywienia przygotowującym posiłki dla pacjentów szpitala w 2021r. pobrano do badania laboratoryjnego próbkę posiłku całodniowego. Na podstawie wyników badań stwierdzono, iż udział energii z białka wynosił 13,3%, co jest zgodne z zaleceniami. Zgodnie z zaleceniami udział energii z białka nie powinien wynosić mniej niż 12%-13%. Udział energii z tłuszczu wynosił 28,9 %, co jest zgodne z zaleceniami. Zgodnie z zaleceniami powinien wynosić nie więcej niż 35%. Udział energii z węglowodanów wynosił 57,8% i jest zgodny z zaleceniami. Zgodnie z zaleceniami powinien sięgać 56-65% ogólnej wartości energetycznej posiłku. Na podstawie wyników badań stwierdzono, iż zawartość soli kuchennej wynosiła 16,85g. co jest niezgodne z zaleceniem Światowej Organizacji Zdrowia(WHO). Zaleca się, aby spożycie soli nie było większe niż 6g. soli kuchennej w całodniowej racji pokarmowej, co w przeliczeniu na sód wynosi 2350mg/dzień. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku Zdroju wystosował pismo interwencyjne wraz ze sprawozdaniem z badań do wiadomości i wykorzystania służbowego podczas planowania jadłospisów celem ograniczenia spożywania soli przez pacjentów. Dyrektor obiektu przesłał pismo informujące, iż podjęto działania naprawcze polegające na zmniejszeniu ilości soli używanej w przygotowywanych posiłkach. Stwierdzono nieprawidłowości w 1 bloku żywienia w przedszkolu. Oceniany jadłospis wymagał korekty ze względu na niewłaściwą podaż warzyw i owoców w posiłkach. Odnosząc się do zasad zdrowego żywienia zwrócono uwagę na podaż napojów oraz potraw zawierających cukier. Wystosowano pismo interwencyjne skierowane do Dyrektora obiektu zalecając uwzględnienie przy planowaniu jadłospisów spostrzeżeń zawartych w wystosowanym piśmie. Stwierdzono również nieprawidłowości w 1 z nadzorowanych bloków żywienia zbiorowego zamkniętego. Stwierdzono brak zachowanej częstotliwości podawania roślin strączkowych, ryb i przetworów rybnych, brak podawania pieczywa jasnego i razowego w diecie lekkostrawnej. W związku z powyższym wystosowano pismo interwencyjne zalecając, aby przy planowaniu jadłospisów uwzględniać zamiany produktów mięsnych

między innymi na ryby i/lub przetwory rybne, wprowadzenie spożycia roślin strączkowych. Dyrektor obiektu przesłał pismo informujące, iż podjęto działania naprawcze polegające na uwzględnieniu przy planowaniu jadłospisów przesłanych uwag. Pozostałe ocenione jadłospisy generalnie nie budziły zastrzeżeń, a stwierdzone błędy stanowiły wskazówki do poprawy planowanych jadłospisów.

10. W ramach zatwierdzania i rejestracji zakładów przeprowadzono 29 kontroli. Wydano 29 decyzji zatwierdzających obiekty żywnościowe w tym 21 zatwierdzających obiekty bezwarunkowo, 3 decyzje zatwierdzające obiekty warunkowo (ze względu na brak dokumentacji systemu HACCP) oraz 5 decyzji zmieniających dotychczasowy zakres prowadzonej działalności - rozszerzenie działalności.
11. Na skutek interwencji konsumentów i innych instytucji przeprowadzono 17 kontroli: 12 kontroli potwierdziło zasadność interwencji, 5 interwencji nie potwierdziło się. Odsetek interwencji potwierdzonych wyniósł 70,6%. Ponadto 3 interwencje przekazano do rozpatrzenia zgodnie z kompetencjami do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Busku – Zdroju, Komendy Powiatowej Policji w Busku – Zdroju oraz Straży Miejskiej w Busku - Zdroju.

Wnioski

W 2021r. stwierdzono, iż stan sanitarno-higieniczny nadzorowanych zakładów branży spożywczej uległ nieznacznej poprawie. W 2021r. nie stwierdzono obiektów niezgodnych.

W dalszym ciągu w niektórych grupach obiektów wymagane są dalsze wzmożone działania nadzоровe.

Obiekty te to:

- W grupie obiektów produkcji żywności: piekarnie i ciastkarnie, wytwórnie lodów,
- W grupie obiektów obrotu żywnością: obiekty ruchome i tymczasowe (tzw. „handel obwoźny), sklepy spożywcze wprowadzające do obrotu mięso i przetwory mięsne,
- W grupie obiektów żywienia zbiorowego: zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego, zakłady żywienia zbiorowego otwartego oraz zakłady małej gastronomii.

Szczególnego nadzoru w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego produkowanej oraz wprowadzanej do obrotu żywności wymagają:

- Lody produkowane metodą tradycyjną oraz lody z automatu,
- Lody nieopakowane (gałkowe lub/i jako składniki deserów),
- Ciasta z kremem (w tym produkowane w warunkach domowych),
- Mięso i przetwory mięsne, drób, jaja,

- Żywność prozdrowotna.

Nadzoru wymaga również produkcja pierwotna owoców miękkich (malin, truskawek, borówek, porzeczek, agrestu i jeżyn), warzyw liściastych jedzonych na surowo, pomidorów i ogórków w związku z potencjalnym ryzykiem zagrożenia zdrowia ze względu na możliwą obecność zanieczyszczeń mikrobiologicznych.

Stan wdrożenia zasad GHP i GMP oraz systemu HACCP w nadzorowanych zakładach branży spożywczej jest zadawalający. Pomimo to wymaga w dalszym ciągu od przedsiębiorców zintensyfikowania działań w tym zakresie oraz przeprowadzania szkoleń zatrudnionego personelu.

Należy uznać, iż zapewnione jest bezpieczeństwo zdrowotne żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu buskiego. Świadczy o tym wzrost świadomości i podejmowane działania przez producentów i sprzedawców środków spożywczych. Jednak w dalszym ciągu w stopniu niewystarczającym. Obok obiektów, w których nie stwierdza się uchybień sanitarnych lub są one nieznaczne, działają również obiekty o złym stanie sanitarnym. W takich przypadkach wydawane są decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości, a w przypadku stwierdzenia rażących zaniedbań również decyzje wstrzymujące lub ograniczające zakres prowadzonej działalności.

IX. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Głównym celem działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Busku – Zdroju w roku 2021 było promowanie zdrowego stylu życia, czuwanie nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz zdrowotnym wody, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych, poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej.

Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w 2021r. wynikała z celów Narodowego Programu Zdrowia promującego zdrowy styl życia oraz z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Podejmowano również działania wynikające z potrzeb środowiskowych i aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

Realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne, programy wojewódzkie, interwencje nieprogramowe oraz prowadzono kampanie informacyjne.

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w dużej mierze polega na współdziałaniu wielu różnorodnych instytucji i organizacji, w celu zwiększenia zakresu działań profilaktycznych.

Działania wynikające z aktualnej sytuacji epidemiologicznej

W związku z wprowadzeniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii wywołanym zakażeniami wirusem SARS-Cov-2 pracownicy Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej uczestniczyli w wielu działaniach mających na celu ograniczenie szerzenia się wirusa. W 2021 roku pracownicy wykonywali następujące zadania zlecone przez Sekcję Nadzoru Przeciwepidemicznego:

- przeprowadzali wywiady epidemiologiczne celem uzyskania danych osób objętych kwarantanną (sporządzano dokumentację potwierdzającą przeprowadzenie wywiadu),
- dyżurowali przy telefonie alarmowym,
- dyżurowali w soboty i niedziele,
- prowadzili działania informacyjno – edukacyjne mające na celu podniesienie świadomości społeczeństwa a tym samym zmniejszenie liczby zakażeń SARS-Cov-2.

Profilaktyka nadwagi i otyłości – ogólnopolski program edukacyjny „TRZYMAJ FORMĘ!”

Program zainicjowany został przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności” w ramach realizacji strategii WHO dotyczącej diety, aktywności fizycznej i zdrowia.

Celem programu „Trzymaj Formę!” jest pogłębienie wiedzy w zakresie znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka oraz dostarczenie wiedzy i umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych.

Adresatami programu są uczniowie klas starszych szkół podstawowych (V – VIII) oraz gimnazjaliści a realizacja programu oparta jest na metodzie projektu.

Projekty realizowane przez zainteresowane szkoły powinny służyć promocji aktywności fizycznej oraz prawidłowego, czyli zróżnicowanego i zbilansowanego sposobu odżywiania się młodzieży. Przedmiotem projektów nie mogą być zagadnienia związane z handlem i promocją produktów żywnościowych. Ponadto, projekty nie mogą być oparte na zakazach i dyskryminacji żadnej z grup produktów żywnościowych.

Do realizacji programu w roku szkolnym 2020/2021 przystąpiło 6 szkół podstawowych z terenu powiatu buskiego.

Koordynatorzy szkolni zostali przygotowani do realizacji programu podczas narad wdrożeniowych przeprowadzonych w placówkach przez pracowników Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej. Podczas tych narad koordynatorom szkolnym przekazano materiały edukacyjne do programu.

W programie łącznie uczestniczyło 316 uczniów oraz 97 rodziców, którzy aktywnie włączyli się w wybrane zadania programowe.

Koordynatorzy szkolni oraz współrealizatorzy ocenili program jako dobre narzędzie do promowania zachowań prozdrowotnych wśród dzieci i młodzieży.

Antytytoniowe programy edukacyjne realizowane przez szkoły na terenie powiatu buskiego.

W związku z realizacją zadań z zakresu profilaktyki palenia tytoniu, Państwowa Inspekcja Sanitarna koordynuje 4 programy edukacyjne dotyczące profilaktyki antytytoniowej. Jeden program o nazwie „Bieg po Zdrowie” jest interwencją krajową, natomiast „Czyste Powietrze Wokół Nas”, „Nie pal przy mnie proszę” oraz „Znajdź właściwe rozwiązanie” są programami o zasięgu wojewódzkim.

Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej

„CZyste Powietrze Wokół Nas”

Pierwszym ogniwem edukacji antytytoniowej jest program „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją

na dym tytoniowy oraz wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

Adresatami programu są dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczające do przedszkoli, szkół podstawowych oraz ich rodzice i opiekunowie.

Dla dzieci w wieku przedszkolnym, bierne palenie oznacza m.in. zwiększoną częstość występowania przewlekłego zapalenia ucha środkowego, oraz infekcji górnych dróg oddechowych, zaburzenia rozwoju psychoruchowego, zaburzenia zachowania dziecka, mniejszą odporność na infekcje. Dlatego, w tym kontekście tak ważna jest edukacja antytytoniowa dzieci oraz ich rodziców.

Do realizacji programu przystąpiło 15 placówek z terenu powiatu buskiego.

Koordynatorzy przedszkolni i szkolni zostali przygotowani do realizacji programu „Czyste Powietrze Wokół Nas” przez pracowników Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE Busko – Zdrój, podczas narad wdrożeniowych przeprowadzonych w placówkach. W wyniku realizacji działań programowych edukacją objęto 664 dzieci oraz 158 rodziców.

Program edukacji antytytoniowej „NIE PAL PRZY MNIE, PROSZĘ!”

Dziecko rozpoczynające naukę w szkole podstawowej ma przed sobą ważny i trudny etap rozwoju.

Dziecko w tym wieku pozostaje wciąż pod dużym wpływem rodziców, ale będąc już uczniem staje się uczestnikiem życia w grupie szkolnych kolegów.

Dziecko spotyka się z uczniami starszymi, których zachowanie może wywoływać zdziwienie, często ciekawość, a nawet imponować i wywoływać chęć naśladowania.

Uczniowie klas młodszych szkoły podstawowej jeszcze nie sięgają po pierwszego papierosa, ale mogą utwierdzić się w przekonaniu, że palenie papierosów świadczy o dorosłości oraz pozwala na przynależność do grupy starszych kolegów. Wzmacnia się więc wyraźnie pierwsza faza uzależnienia – przygotowanie.

Według danych szacunkowych, co roku około 4 mln polskich dzieci narażonych jest na mimowolne wdychanie dymu tytoniowego, czyli bierne palenie (dane wg raportu „Stan

zagrożenia epidemią palenia tytoniu w Polsce”, WHO, Warszawa 2009r.). Bierne palenie ułatwia wprowadzenie dziecka w życie, w którym palenie papierosów jest normą.

Program „Nie pal przy mnie, proszę” przeznaczony jest dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej i jest programem wojewódzkim.

Jego głównym celem jest zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu.

Program proponuje realizację zajęć metodami aktywizującymi dostosowanymi do wieku dzieci, takimi jak m.in. burza mózgów, diagnoza wiedzy, ćwiczenia oddechowe, wierszyk, krzyżówka, układanka o wiewiórce, drama.

W programie zawarte zostały uporządkowane treści dotyczące zdrowia (dostosowane do poziomu percepcji dzieci). Program ma charakter profilaktyczny, ale przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

W roku szkolnym 2020/2021 program realizowało 16 szkół podstawowych z terenu powiatu buskiego. W wyniku podjętych działań edukacją objęto 408 uczniów oraz 147 rodziców.

Formuła zajęć warsztatowych bardzo odpowiadała uczniom, którzy chętnie uczestniczyli w organizowanych zajęciach. Program ten uświadomił uczniom jak wielki wpływ na ich zdrowie mają podejmowane przez nich same decyzje oraz przyjmowane postawy życiowe.

Program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej i uczniów gimnazjum

„ZNAJDŹ WŁAŚCIWE ROZWIĄZANIE”

Program profilaktyki palenia tytoniu „Znajdź właściwe rozwiązanie” adresowany jest do uczniów starszych klas szkoły podstawowej – IV-VIII.

W tym okresie nauki gwałtownie wzrasta liczba dzieci i młodzieży próbujących pierwszy raz zapalić papierosa. Niektórzy młodzi ludzie najpierw palą okazjonalnie, potem czynią to w regularnych odstępach czasu, wkraczając na drogę pełnego uzależnienia od nikotyny.

Dlatego też głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego oraz kształtowanie postaw asertywnych związanych z unikaniem biernego i czynnego palenia tytoniu. Program ten jest realizowany na szczeblu wojewódzkim.

Do realizacji programu w roku szkolnym 2020/2021 przystąpiło 9 szkół podstawowych z terenu powiatu buskiego.

W wyniku podjętych działań programowych edukacją objęto 95 uczniów.

Uczniowie realizując poszczególne zajęcia warsztatowe zdobyli wiedzę na temat zagrożeń zdrowotnych wynikających z palenia czynnego i biernego oraz mogli kształtować postawy asertywne wobec nacisku swoich rówieśników.

Program Edukacji Antytytoniowej „BIEG PO ZDROWIE”

Program został opracowany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym we współpracy z ekspertami z Uniwersytetu Warszawskiego – dr hab. Kamilą Bargiel – Matusiewicz oraz mgr Rafałem Dziurłą.

Program adresowany jest do uczniów klas IV szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9 – 10 lat).

Głównym celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Zajęcia w programie „Bieg po zdrowie” realizowane są za pomocą bardzo zróżnicowanych metod aktywizujących, które dostosowano do wieku odbiorców.

Podstawą zajęć jest stymulowanie kreatywności i aktywności. Bohaterami łączącymi treści poszczególnych spotkań jest dwoje uczniów czwartej klasy szkoły podstawowej, Natalia i Kuba. Wydarzenia z ich życia są tłem poruszanych tematów.

Podczas cyklu zajęć dzieci dyskutują, wymieniają doświadczenia, spostrzeżenia, refleksje i pomysły. Uczniowie przeprowadzają także wywiady z osobami niepalącymi, liczą koszty palenia papierosów, pracują w grupach przy tworzeniu antyreklamy dla papierosów oraz tworzą komiks z bohaterami programu.

Do programu przygotowano atrakcyjne, bogato ilustrowane materiały: podręcznik dla nauczyciela, zeszyt ćwiczeń dla ucznia, plakaty, ulotkę informacyjną dla rodziców oraz filmy edukacyjne dla rodziców i nauczycieli. Przygotowany został również cykl filmów edukacyjnych z udziałem ekspertów z dziedziny psychologii oraz autorów programu.

Do realizacji programu w roku szkolnym 2020/2021 przystąpiło 8 szkół podstawowych z terenu powiatu buskiego. W wyniku działań edukacją objęto 69 uczniów oraz 60 rodziców.

Profilaktyka palenia tytoniu

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju prowadzi działania edukacyjne z zakresu profilaktyki palenia tytoniu, które wynikają z aktualnych potrzeb środowiska szkolnego. Są to spotkania dla uczniów starszych klas szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych, szkolenia dla nauczycieli i rodziców. Realizowane są jako wsparcie szkół w profilaktyce uzależnień. W 2021r. w szkołach powiatu buskiego przeprowadzono 17 spotkań, w których uczestniczyło 587 uczniów. Podczas zajęć przekazywano w placówkach różnorodne materiały z zakresu profilaktyki antytytoniowej.

Program ekologiczny dla dzieci przedszkolnych **SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE**

W roku szkolnym 2020/2021 odbyła się I edycja programu ekologicznego dla dzieci przedszkolnych pod tytułem „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

Okres przedszkolny jest niezmiernie ważnym etapem kształtowania się postaw determinujących aktualne i przyszłe zachowania dotyczące zdrowia. Dlatego też istotne jest edukowanie dzieci w zakresie prawidłowego żywienia już od najmłodszych lat. Utrwalone wówczas przyzwyczajenia zdrowotne i nawyki decydują o późniejszym stylu życia. Dodatkowo z badań wynika, że żywność ekologiczna może mieć związek ze zdrowszym stylem życia. Konsumenci ekologiczni częściej dbają o dietę i aktywność fizyczną oraz cechuje ich istotnie mniejsze prawdopodobieństwo nadwagi i otyłości.

Grupa do której skierowany jest ten program to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Główne założenia programu to zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększenie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

Na terenie powiatu buskiego w programie wzięło udział 9 przedszkoli, w związku z czym edukacją objęto 325 dzieci oraz 188 rodziców.

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych **„ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ”**

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju realizuje ogólnopolski program edukacyjny w zakresie profilaktyki uzależnień, autorstwa dr Krzysztofa Wojcieszka „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, adresowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Wyjątkowość tego programu polega na kompleksowym podejściu do profilaktyki uzależnień w kontekście wartości wyznawanych przez młodych ludzi. Program podzielony jest na trzy części korespondujące ze sobą.

Celem głównym programu jest edukacja w zakresie skutków zdrowotnych i społecznych używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, substancje psychoaktywne) oraz dostarczenie uczestnikom wiedzy pomocnej w kształtowaniu zdrowego stylu życia.

W roku szkolnym 2020/2021 program realizowało 5 szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu buskiego.

Program edukacyjny poświęcony profilaktyce zakażeń HPV i raka szyjki macicy **„WYBIERZ ŻYCIE – PIERWSZY KROK”**

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju realizowała już V edycję programu edukacyjnego poświęconego profilaktyce zakażeń HPV i raka szyjki macicy „Wybierz życie – pierwszy krok”. Program ten skierowany jest do uczniów klas I

szkół ponadpodstawowych. Realizację programu na terenie Polski koordynuje i wspiera finansowo oraz organizacyjnie Fundacja MSD dla Zdrowia Kobiet.

Głównym celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z zakażeniami wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy wśród młodzieży ponadgimnazjalnej oraz jej rodziców i opiekunów. Program został opracowany w 2008 roku w ramach współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami specjalizującymi się w promocji zdrowia i programach profilaktycznych.

W roku szkolnym 2020/2021 program realizowało 6 szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu buskiego.

W wyniku podjętych działań edukacją objęto 21 uczniów oraz 40 rodziców.

Akcja Letnia 2021

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Busku – Zdroju, jak co roku realizowała akcję profilaktyczną „Zdrowe Wakacje 2021”.

Akcja ta miała pomóc mieszkańcom naszego regionu oraz odwiedzającym go turystom bezpiecznie i zdrowo spędzić wakacje oraz uzyskać informacje na temat różnorodnych zagrożeń zdrowotnych, na jakie jesteśmy narażeni w okresie letnim.

W związku z organizacją działań prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych „Zdrowe i bezpieczne wakacje” na wszystkich zgłoszonych do PSSE Busko – Zdrój zorganizowanych formach wypoczynku letniego.

Promowanie zdrowego stylu życia

Do zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Busku – Zdroju należy także inicjowanie i realizacja przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, utrwalenie zasad higieny i racjonalnego odżywiania oraz metod profilaktyki zdrowotnej.

Z uwagi na to że, zdrowie człowieka, aż w 50% zależy od stylu życia jednostki, PPIS w Busku – Zdroju kładzie nacisk na działania promocyjne i profilaktyczne w tym zakresie.

W związku z tym, wychodząc także naprzeciw oczekiwaniom szkół, przeprowadzono 12 spotkań dot. zdrowego stylu życia, w których uczestniczyło 296 uczniów.

Wnioski:

Podjęmowane przez PSSE w Busku – Zdroju działania miały na celu dotarcie do różnorodnych grup odbiorców i poszerzenie wiedzy poprzez edukację prowadzoną zróżnicowanymi metodami, kształtowanie właściwych zachowań prozdrowotnych oraz motywowanie do prowadzenia zdrowego stylu życia.

Zadania te w 2021r. zostały niestety mocno ograniczone z powodu zaistniałej sytuacji epidemiologicznej.

X. PODSUMOWANIE

W 2021 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju zgodnie ze swoimi ustawowymi kompetencjami, zajmował się **promocją i ochroną zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych**. Wykonanie zadań polegało na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo – zdrowotnej.

W/w zadania realizowane były w działalności bieżącej oraz w skali długofalowej.

Sytuacje kryzysowe

W 2021 roku na terenie powiatu buskiego, tak jak na terytorium całej Polski trwał ogłoszony **stan epidemii**, którego następstwa wywołały konieczność korzystania z procedur przewidzianych w planach **zarządzania kryzysowego**. Prowadzono stały monitoring bezpieczeństwa sanitarnego ludności, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej.

Była zapewniona całodobowa możliwość kontaktu telefonicznego społeczeństwa i instytucji z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Busku-Zdroju (**dyżurny telefon alarmowy**) jak **również zgłoszenia w systemie SEPIS**. Zgłaszane problemy rozwiązywano w ramach posiadanych kompetencji na bieżąco.

Podjęmowane działania są spójne z działaniami określonymi w **planach zarządzania kryzysowego** pozostałych organów administracji.

Nadzór przeciwepidemiczny

W 2021 r. działalność przeciwepidemiczna Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu buskiego dotyczyła bieżącego nadzoru w zakresie zapobiegania oraz zwalczania chorób zakaźnych u ludzi. Kontynuowano bieżący nadzór w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, obejmujący między innymi:

- Działania mające na celu jak najmniejsze rozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2 wśród mieszkańców (kierowanie na izolację osób zakażonych oraz na kwarantannę osób z kontaktu z osobą zakażoną).
- nadzór nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych oraz nad sposobem przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych,
- współpracę z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych przy monitorowaniu i ograniczaniu ognisk zakażeń szpitalnych i patogenów alarmowych.

W 2021 roku zarejestrowano w powiecie buskim 14 ognisk wywołanych zakażeniem SARS-CoV-2.

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w powiecie buskim w 2021 roku **należy uznać za generalnie dobrą**. Nie obserwowano innych poza COVID-19 epidemicznego występowania chorób zakaźnych.

W 2021 r. na terenie powiatu buskiego w okresie od stycznia do grudnia potwierdzono **3175 przypadków zakażenia wirusem SARS-CoV-2**. **335** osób spośród zakażonych było hospitalizowanych. Zarejestrowano **139** zgony z powodu Coronavirusa z czego 113 osoby miały choroby współistniejące. W analogicznym czasie na terenie powiatu buskiego objęto kwarantanną **8 288 osób** i nadzorem epidemiologicznym **102 osoby**.

Analizując współczynnik zapadalności i liczbę przypadków zachorowań na gruźlicę w latach 2020-2021 odnotowano **spadek** zachorowań na gruźlicę w roku 2021 na terenie powiatu buskiego.

W 2021 r. na terenie powiatu buskiego nie **zarejestrowano** ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.

W 2021 r. na terenie powiatu buskiego w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych, szczepieniom podlegała populacja 11 457 dzieci i młodzieży do lat 19 (w 2020 r. – podlegała populacja 12 712 dzieci i młodzieży do lat 19).

Na terenie powiatu buskiego w 2021 r. zarejestrowano **3** odczyny poszczepienne.

Wykonawstwo szczepień w powiecie buskim w 2021 r. należy ocenić jako generalnie dobre, jednak z utrzymującym się stosunkowo niskim wykonawstwem szczepienia przypominającego przeciw tężcowi i błonicy, krztuścowi i polio wśród dzieci w 6 roku życia i szczepienia przypominającego przeciw tężcowi, błonicy i krztuścowi w 14 roku życia .

Na terenie powiatu buskiego w **2021** r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku -Zdroju nie prowadził postępowań egzekucyjnych wobec rodziców uchylających się od obowiązku szczepień dzieci.

Nadzór w zakresie higieny środowiska

Biorąc pod uwagę stan pandemii w kraju, ograniczoną liczbę kontroli sanitarnych oraz wyniki kontroli przeprowadzonych w 2021r. w zakresie higieny środowiska można stwierdzić, że w kontrolowanych obiektach nie stwierdzono uchybień stanowiących zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.

Stan sanitarny na terenie powiatu buskiego można ocenić, jako dobry.

Stan sanitarny urządzeń wodnych w powiecie buskim został oceniony jako dobry – zarządcy urządzeń skutecznie zapewniali właściwy reżim sanitarny przy produkcji wody, w przypadku stwierdzenia przekroczeń parametrów wody, zarządcy natychmiastowo podejmowali działania naprawcze. Badania przeprowadzone powtórnie wykazywały poprawę jakości wody, tj. woda odpowiadała wymogom sanitarnym. Stan ten przełożył się bezpośrednio na jakość wody, w zdecydowanej większości jakość wody spełniała wymogi sanitarne. Jakość wody monitorowana jest z częstotliwością uzależnioną od produkcji wody oraz od ilości osób korzystających z danego wodociągu.

Ilość prób / przekroczeń	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ilość pobranych prób	105	94	115	119	96	88	81	111
Ilość przekroczeń bakteriologicznych	4	4	6	11	4	0	1	17
Ilość przekroczeń fizyko-chemicznych	10	4	6	7	2	6	1	2

Biorąc pod uwagę wyniki kontroli przeprowadzonych w 2021r. w zakresie higieny środowiska można stwierdzić, że w kontrolowanych obiektach nie stwierdzono uchybień stanowiących zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, stan sanitarny na terenie powiatu buskiego można ocenić, jako dobry.

W powiecie buskim, stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza oceniono jako dobry. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi prawidłowe, nie budzi zastrzeżeń. Wywóz odpadów zapewniają firmy w ramach zawartych umów. Prawidłowo utrzymana częstotliwość wywozu odpadów. Postępowanie z bielizną zgodne z opracowanymi procedurami. We wszystkich obiektach wydzielono magazyny bielizny czystej i brudnej. Również prawidłowo realizowane są podstawowe wymogi w zakresie dezynfekcji i sterylizacji.

Nadzór zapobiegawczy (inwestycyjny)

W 2020r. działalność Sekcji Nadzoru Zapobiegawczego została przededefiniowana ze względu na stan epidemii jaki wystąpił w kraju. Nadrzędnym elementem działań było uczestniczenie w zwalczaniu, zapobieganiu i przeciwdziałaniu szerzenia się epidemii SARS CoV-2. Mimo tych priorytetów Sekcja Nadzoru Zapobiegawczego nie zaprzestała swoich ustawowych, podstawowych czynności i działań, które obejmowały kontrole przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego, lokalizacji inwestycji oraz jej realizacji do zakończenia i odbioru.

Przedmiotem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2020r. było opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych zagadnień dotyczących:

- podmiotów wykonujących działalność leczniczą
- projektów planów zagospodarowania przestrzennego
- dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych
- odbiorów obiektów budowlanych.

Uczestniczono również w postępowaniach na etapie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących pogorszyć stan środowiska.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach nadzoru zapobiegawczego jest ściśle związana z aktywnością przedsiębiorców funkcjonujących na lokalnym rynku jak również z aktywnością

organów administracji samorządowej i w 2020r. utrzymywała się na poziomie porównywalnym w stosunku do lat poprzednich.

Inwestorzy pozyskiwali fundusze unijne, wzrastała ich świadomość w zakresie dostosowania obiektów do obowiązujących wymogów.

Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz wypoczynku

W 2021r. objęto nadzorem 67 placówek nauczania i wychowania oraz 16 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży.

Systematycznie z roku na rok obserwuje się poprawę stanu sanitarno-higienicznego i technicznego placówek oświatowo-wychowawczych m.in. w zakresie warunków do utrzymania higieny osobistej, lepszego wyposażenia w certyfikowane meble szkolne, sprzęt i urządzenia sportowe, pomoce edukacyjne. Mimo tego podczas kontroli placówek oświatowo wychowawczych w dalszym ciągu stwierdza się nieprawidłowości w pod względem higieniczno - sanitarnym i technicznym. W 2021r. na poprawę w/w stanu zostało wydane 2 decyzje administracyjne. W dalszym ciągu opieka medyczna w placówkach nauczania i wychowania jest niewystarczająca, ze względu na brak stałej, codziennej opieki pielęgniarskiej oraz opieki stomatologicznej.

Nadzór w zakresie bezpieczeństwa żywności, żywienia i przedmiotów użytku

W 2021r. pod nadzorem (w ewidencji) znajdowało się 2975 obiektów tj. o 39 obiektów więcej w porównaniu do 2020r. i o 53 obiekty więcej w stosunku do roku 2019. W ciągu 3 lat tj. od 2019r. nadzorem objęto 69 producentów produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich.

W 124 skontrolowanych obiektach przeprowadzono łącznie 254 kontroli i rekontroli sanitarnych w tym 23 kontrole interwencyjne: 6 związanych z systemem RASFF (wycofywanie niebezpiecznych produktów z rynku) oraz 17 na skutek interwencji konsumentów i innych instytucji.

Z 124 obiektów skontrolowanych w 2021r. wg ujednoczonych „arkuszy oceny zakładu” oceniono 56 zakładów, tj. 45,2%. Nie stwierdzono obiektów niezgodnych.

W 2021r. wydano 3 decyzje zarządzające poprawę stanu sanitarno – higienicznego w nadzorowanych obiektach.

Nałożono 23 mandaty karne na kwotę 6400,00 zł.

W celu oceny bazy żywnościowo-żywnieniowej zlokalizowanej w miejscowościach wypoczynkowych, przy trasach turystycznych, parkingach i stacjach paliw w letnim sezonie turystycznym skontrolowano stan sanitarno- higieniczny 54 obiektów żywnościowo-żywnieniowych, w których nałożono 12 mandatów karnych na kwotę 3100zł.

W ramach prowadzonego nadzoru nad żywnością prozdrowotną przeprowadzono 7 kontroli dotyczących prawidłowości oznakowania w/w grupy środków spożywczych. Oceniono znakowanie 10 produktów. Nie stwierdzono niezgodności w zakresie znakowania 8 ocenionych suplementów diety. Wniesiono uwagi do znakowania 2 suplementów diety. Przeprowadzono czynności wyjaśniające w zakresie wprowadzania do obrotu suplementów diety, które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia. Nie stwierdzono wprowadzania do obrotu kwestionowanych suplementów diety.

Prowadząc działania kontrolne i wyjaśniające w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych – FASFF wycofywano z obrotu produkty o niewłaściwej jakości zdrowotnej na kwotę 2230,97zł.

W ramach przeprowadzonego w 2021r. monitoringu i urzędowej kontroli żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością zbadano laboratoryjnie 222 próbki, zakwestionowano 5 próbek za jakość zdrowotną co stanowi 2,3% pobranych próbek środków spożywczych. Mikrobiologicznie zbadano 147 próbek, kwestionując 5 próbek, powód zakwestionowania: obecność Enterobacteriaceae. Chemicznie zbadano 75 próbek, Brak zakwestionowanych próbek w zakresie parametrów chemicznych. Nie kwestionowano 2 próbek pobranych do badań na obecność materiału genetycznie modyfikowanego.

W 2021r. odnotowano nieznaczną poprawę stanu wdrożenia zasad GHP i GMP oraz systemu HACCP. W dalszym ciągu wydawane są zalecenia dotyczące przeprowadzenia przeglądu i weryfikacji systemu HACCP celem dostosowania go do zakresu prowadzonej działalności przez nadzorowane obiekty.

Nadzór w zakresie higieny środowiska pracy.

W 2021r. realizowana była pełna ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości występujących w środowisku pracy oraz zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

W ramach kluczowych kierunków działań, w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem czynników szkodliwych występujących w miejscu pracy, realizowane były zadania nadzоровe w ramach programów wieloletnich (np. rządowy „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009÷2032”, wymiana informacji o egzekwowaniu przepisów rozporządzenia REACH).

W porównaniu z 2020r. zaobserwowano wzrost w zakresie stwierdzonych przekroczeń normatywów higienicznych (brak w 2020r. i 5 zakładów w 2021r.).

W większości przekroczeń jest to hałas, który został już obniżony poniżej wartości NDN albo pracodawcy sporządzali program działań organizacyjno – technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas. W jednym przypadku została wydana decyzja na obniżenie wartości zapylenia poniżej wartości NDS.

Zaobserwowano natomiast spadek stwierdzonych chorób zawodowych (w 2020r. wydano 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (nauczyciel, masażysta, rolnik, spawacz), zaś w 2021r. wydano 2 decyzje stwierdzające chorobę zawodową w powiecie buskim (obie dotyczyły pielęgniarek)).

Należy podkreślić, iż w przypadku pielęgniarek narażenie na COVID -19 jest nowym a zarazem największym zagrożeniem na tym stanowisku.

Działalność oświatowa i promocja zdrowia

Działalność w zakresie **promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej** w 2021r. zamierzano realizować zgodnie z celami **Narodowego Programu Zdrowia**.

Jednakże po wprowadzeniu stanu epidemii działalność edukacyjna została skierowana na profilaktykę zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Podjęmowane przez PSSE w Busku – Zdroju działania miały na celu dotarcie do różnorodnych grup odbiorców i poszerzenie wiedzy poprzez edukacją prowadzoną zróżnicowanymi metodami, kształtowanie właściwych zachowań prozdrowotnych.

Działalność nadzorowa i laboratoryjna, w tym kontrolna w 2021r. pozwalała na coraz lepszą ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu buskiego, uwzględniającą istniejące, jak również mogące się pojawić zagrożenia. Mając powyższe na względzie dało się zauważyć w ostatnim okresie pozytywne i negatywne zjawiska obserwowane z racji realizowanych zadań z zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Główne inicjatywy mające na celu przeciwdziałanie i zwalczanie negatywnych zjawisk:

- prowadzenie różnorodnych działań edukacyjnych stymulujących wzrost poziomu wiedzy odbiorców w zakresie zakażeń wirusem SARS-CoV-2.
- nadzór w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia publicznego, w tym monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie SARS-CoV-2 i innych zagrożeń,
- skuteczna realizacja monitoringu wody do spożycia, celem identyfikacji zagrożeń i bezwłocznego podejmowania działań naprawczych,
- współpraca z innymi inspekcjami oraz organami samorządowymi.

Identyfikacja najważniejszych zjawisk, którym należy przeciwdziałać lub należy je wzmocnić w najbliższym czasie:

- pomimo skoordynowania działań organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ciągłego prowadzenia monitoringu w celu wyeliminowania negatywnego zjawiska, jakim było rozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2 - jest on w dalszym ciągu, zagrażając zdrowiu i życiu ludzi, szczególnie ludzi starszych i z chorobami współistniejącymi,
- występowanie środowisk „antyszczepionkowych”, których działania przyczyniają się do zmniejszania wykonawstwa szczepień u dzieci.

Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują, iż bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu pozostawało w 2021 roku w dalszym ciągu na dobrym poziomie. Powyższe było zasługą nie tylko służb sanitarnych, ale także współdziałania z innymi instytucjami oraz rosnącej świadomości społecznej dotyczącej promowania zdrowego stylu życia oraz w zakresie wagi zagadnień sanitarnych i epidemiologicznych.